

FINTA ISTVÁN: NYUGODTAN SZÁMOLJ TÍZIG

Iao Needle Peak, Maui, Hawaii

*A borító-kép címe: Hawaii, az Internetről kölcsönöztem,
mert egy csodálatra méltó kráter;
fotója ismeretlen.*

NYUGODTAN SZÁMOLJ TÍZIG

Kisregényt írta:

FINTA ISTVÁN,

1960-1970-es években,
Balatonkenese-Üdülőtelepen,
korabeli kicsi írógépén.

Mostanában találtam rá,
eredeti gépírásból írtam át;
borítót és a regényt kiadásra szerkesztettem
leánya:

Finta Kata

2018. január 6-tól 9-ig

Valaha az ország legkeletibb megyéje Háromszék volt. Ennek a megyének a közepe fennsík, amely az Ojtozi-szorosnál kezdődik, és onnan délfelé tart. A szélessége átlagosan húsz kilométer. Sepsi-szentgyörgyön alul s neve Szép-mező, majd legdélebben a Barcaság zárja le. Szébb vidék talán több is volt az ország különböző tájain, de megnyugtatóbb, kedvesebb sem. Köröskörül mind a négy oldalán magasba törő hegyek vannak. Berecki-havasok, nagytömegű homok-hegyek, legnagyobb ezek közül a Lakóca, ormáról páramentes levegőben még a Fekete-tenger tükre is látható. Délebb a Bodzai havasok; a félkört formázó, dokfomén sütőkemencére emlékeztető Azuga emelkedik ki; két méter megközelítő ormukon még májusban is fehérlik a hó. Délnyugaton Schule, Cenk, Bucsecs, Királykő zárja be a kört; mindenik meghaladja a kétezer métert.

A megye közepét egy Ójtoztól Zernyestig húzódó hosszú fennsík tölti ki; kisebb-nagyobb falvak sora koszorúzza. Ezek mélyen benyúlnak a hegyek közé nyúló völgyekbe, csak az alsó részük érinti a fennsíkot, nem akarnak rabolni a szátható termőterületből. Középen kanyarog a Feketeügy; békés apró folyócska, csak esőzések után képzeletű óriás folyónak magát. A Baróti- és a Bodoki havasok között északról délre haladva tör ki a fennsíkra az Olt. Kökösig, hol a szabadságharc idején az ágyúöntő Gábor Áron vívott nagy csatát, s ahol most a síremléke áll, hirtelen irányt változtat, habár tovább is sík a terület, egészen Zernyestig. Eddig mindig székely falvak között folyhatott, alább már fukarságukról híres szászok laknak; inkább nagy félkörben megkerüli a hegysor déli végét, hogy újra észak felé vegye az irányt.

A tengerszint alatti magasság meghaladja az ötszáz métert, így a tél hosszabb, mint az ország más tájain; a hó vastagsága rendszerint meghaladja a fél métert. Csak a hideg északi szél, a Nemere sepr el néha onnan a havat. Közlekedési eszköz a szánkó. A nyári zöldet felváltó hófehérség fekete foltjai tarkítják. Le-lecsapnak a falvak bejárata előtti szérűkre, hogy a törekből, pelyvából némi élelmet kaparhassanak ki.

De van még egy más színfolt is.

A vasútállomás is. Annak közelében, a műúton apróbb-nagyobb emberkék egész serege árad ki a városból; a Mikó-kollégium tanulói azok. Ma reggel felrajzolhatták a nagy fekete táblára a vakáció szó első betűjét is; igazgatójuk pedig közölte, hogy a következő tanítási nap január hó hetedikén lesz.

A diákoknak nagyobb örömet okozó szót mondani sem lehet, Pénze ugyan egyiknek sincs; legfeljebb csak a messzire lakók kuporgatták össze a filléreket a vasúti jegyre. A közelebbieket ezzel mit sem törődtek; ők tudták, hogy nekik mindig rendelkezésükre áll a legtökéletesebb, legmegbízhatóbb közlekedési eszköz, a láb. Az, hogy a hó térdén felül ér, náluk nem sokat jelent. A lábszárakat fedi a vastag házilag szőtt gyapjúból készült szűk vitézkötéses harisnya (székely nadrág), a lábakat a patkóvasas borjúbőr csizmácska. A fejükön csúcsos báránybőr sapka. A test felső részét a báránybőrrel bélelt rövid zeke. Agy aztán megfagyni nem lehet. Mindezekhez hozzájárul a mozgás, már pedig ők úgy tanulták az iskolában, hogy a mozgás, súrlódás, meleget fejleszt; ebben valóban nincsen hiány.

A város végén aztán felbomlik a rend, szétválík a tömeg. A kisebb hányad dél felé fordul Kökös felé. Nagyobb csoport Keletre Réty, Eresztvény, Nagyborosnyónak veszi az irányt. Körülbelül tízen, az északi irányt választották. A többieknek még volt műút, melyet a szánkók letaposták, ezeknek még ez sem volt, egyforma volt az egész térség előttük, csak a dértől mélyen meghajlott huzalok, s azok oszlopai jelezték, hogy merre lehet a bekötőút.

Libasorral alakult a menetoszlop; élen a legnagyobb, legerősebb nyolcadikos, a végét az aprótermetű elsős zárta be; ennek vertek már az előtt haladók némi letaposott ösvényfélét. Vidám zsvajgás, nótaszó hallatszott mindaddig, még szét nem ágaztak a telefonhuzalok. Ekkor történt, hogy egy bátrabb bandukoló elkiáltotta a szélteben használt jelmondatot:

- Fitos, Fotos, Martonos, végigfosta Anyalost.

Hogy ezt megérthesse az ember, ismernie kell az ottani helyzetet. A Bodóki-hegység végződésénél ezek az apró falvak húzódnak meg ősidők óta. Egy angyalosi honpolgárra nagyobb sértés, mint az elhangzott, nem is lehet; még ha nem akarja, akkor is kinyílik a zsebében a bicska.

Bizony, országos vásárok alkalmával az emberhalált is jelentett. A diákok becsület-kódexe szerint mindenféle fegyver használata tilos, le legtöbbnél az ügyis hiánycikk; ott az ökö dönt; a győztes sem az, aki többet és nagyobbat üt, hanem, aki sírás, vagy megfutamodás nélkül tovább bírja.

A kiáltás elhangzása után a tízes csoportból azonnal kivált három; Bertalan, Domokos, és Samu. Mind a három az angyalosi Bőjthe család reménységei. Bertala a nyolcadik osztályt végezte, húsz éves, tehát legény; Domokos a hatodik, tizenhét éves, tehát markos fickó, Samu a negyedikbe járt, tizennégy éves, így mokány kamasz.

A sort vezető Bertalan a kiáltást meghallva, megtorpant, a markába köpött, és elkiáltotta a rohamjelt:

- Öcskösök! Rajta!

A sor azonnal felbomlott. Annak ellenére, hogy a kétszerest is meghaladta a túlerő, nem vált be a sok lúd disznót győz elve. Pillanatok alatt eldőlt a csata sorsa. Felerész csúfosan megfutott; az ellenállók a hóba hemperegtek, még ráadásul hóval jól meg is mosdatták őket. Aztán, mint mi sem történt volna, békésen haladtak tovább a céljuk, felé. Még csak vissza sem pillantottak, hogy mi lesz azokkal, akiket alaposan helybenhagytak.

Már alkonyodott, mikor elérték a falut. Lakóhelyük, az ősi kúria, a község felső részé a dombtetőn állt; mintegy lenézett a többi házra. Érthető; őseik valóban lenézték az alacsonyabban lakókat. Valaha régen övék volt több mint a fél határ. A megdolgozását is azok végezték jobbágyként, vagy úrbéres, zsellér. Kötelező volt a robot. A jobbágy-felszabadítás után mindez megszűnt. A birtok kopott, fogyott, ma már csak a nagykert, és olyan kétholdnyi nagyságú, ami megmaradt.

Az apa, az öreg Bőjthe Mózes, ennek ellenére, mind a három fiát taníttatta; mert feletti erővel küzdött szintén idős feleségével, hogy azok elvégezhessek a gimnáziumot. A továbbtanuláshoz szükséges összeget nehezen bár, de mindig előteremtették. Ez mindeddig sikerrel is járt. De nem csak a birtok, az erő is fogyott.

A három fiúnak már messziről feltűnt, hogy a házuknál nem füstöl a kémény, - bár ősztől tavaszig mindig pipálni szokott. Valami bajt éreztek, és valóban az is volt. A két idős az ágyban, egymáshoz simulva, a meleg dunyha alatt feküdt. A szobában jéghideg volt; a jégvirágos ablakokon kilátni sem lehetett. A két lázas betegnek még annyi ereje sem volt, hogy a kályha mellett felhalmozott tűzifát használva begyűjtson. Mégis, mindkettőnek felragyogott a szeme, mikor a három fiút látták belépni.

- Jó, hogy jöttök, fiacskáim! Mi úgy látszik, költözködünk. Holnap talán már nem is találhattatok volna itt.

A három fiú nem sokáig gondolkozott. Kapták a fejszét, gyújtóst aprítottak, pillanatok alatt már ropogott a tűz a kályhában. Samu egy palackot kapva rohant a kocsnába; nemsokára a jó cukrozott forró bor is lekészült. Már is kóstolgatták a jó forró italt.

- Nem fázunk mi, Fiacskáim, sőt, talán sok is a meleg; ez a járvány minket is elkapott, leütött a lábunkról. Hiába, letelt az idő, megöregedtünk. Azért jólesik a meleg ital, de az még jobban, hogy ti hazaérkeztetek.

Az anyjuk is szürcsölgette a bort, de nem beszélt, talán már a szavai is fokozatosan gyengültek, de azért, ha csak suttogva is, de tovább beszélt.

- Ne haragudjatok ránk azért, hogy örökséget nem hagyhatunk! Az ősi ház is omlik, romlik, talán már értéke sincs. A földecske elkopott, ami maradt, az a megélhetésre kevés, abból megélni nem lehet.

- Nyugodj meg, apám - szólt a legidősebb, Bertalan. - Ti a legnagyobb, legértékesebb örökséget hagyjátok ránk: ép, erős testet, és a legtökéletesebb példát. Mi a ti példátokat fogjuk követni, meg fogjuk állni helyünket az életben.

- Azt tudom. Mi onnan túlról figyelni fogunk; gondolom, hogy ott még büszkélkedni is tudhatunk a fiaink cselekedeteivel.

Aztán az ősz apa is behunyta a szemét, úgy látszik, hogy mindkettőjüket elnyomta az álom, és alszanak. Hárman körül ülték a nagy diófaasztalt, és csendben maradtak, nem akarták zavarni őket. Úgy látták, mintha mindketten mosolyognának. Csendben maradtak. Talán eltelt egy óra is, mikor a legfiatalabb, Samu felállt, hogy megigazítsa rajtuk a dunyhát.

Megdöbbenve vette észre, hogy mindkettőjük keze jéghideg. Rémülten fordult a bátyjai felé.

- Meghaltak.

- Valóban itt hagytak, - szólt Domokos, - de vigasztal az, hogy boldogan. Nézzétek! Mindketten még most is mosolyognak.

Nem rendeztek nagy sírást. A teendőket beszéltek meg. Egyedüli érték itthon egy öreg tehén volt; talán az éllette őket eddig is. Úgy döntöttek, hogy azt eladják; ha nem is ad sokat azért a mészáros, a kapott pénz talán elég lesz a temetés költségeire.

A két idősebb fiú másnap egész nap gyalult. Az összeszedett deszkadarabokból két koporsót ácsoltak. Fuvarra, koporsóra nem jutott fedezet. Az öreg plébános nem kért stólát; szerette az elköltözött kortársait. Kántor nem volt a faluban, hogy más faluból hozzanak, ahhoz is hiányzott a pénz. Ezért a három fiú, akik jól ismerték a szertartást, együtt énekelték el az örökbúcsút jelentő „circumdedérumtot”. A temetésen ott volt az egész falu, ellenségük nem volt, még akik nem is szerették őket, azok is elkísérték végső nyughelyükre.

Másnap, mivel más alkalmas fájuk nem volt, kidöntötték a vastag tölgyfa kútágast, és abból faragtak két díszes székelymódon faragott díszes fejfát. Felvésték arra a születési és a távozási adatokat, a nevük alá odavésték a szertartás latin mondatát:

- Recviem eternum dona keis Domine... recviescat in pace. -

Másnap összeült a három árván maradt fiú. Megkezdődött a tanácskozás. Bertalan kezdte:

- Öcskösök! Most az a kérdés, hogyan tovább?

- Bizony - hagyta helyben Demeter is. - Itthon megélni nem tudunk. Nincs, aki értünk fizessen az iskolában. Mondja el mindenki, hogy ő milyen megoldásra gondol! Kezdjed te, Bátyám!

- Nekem már csak egy félévem van hátra az érettségiig. Tehát azt mindenáron befejezem. Ha kell, akár napszámos munkát is kell végeznem. Szabadidőmben majd fát fűrészelek a házaknál, azért kapok annyit, hogy a szükségest elő tudom teremteni.

Ősztől Kolozsvárra megyek, és elvégzem az egyetemet is. Bármilyen munkát vállallok, tanítok, korrepetálok, vagy bármi mást is végzek, de régi tervemet elérem; geológus leszek. Én tudom, hogy ez nekem sikerülni fog.

- Én téged kérlek meg, hogy beszélj az igazgatónkkal, hogy az év végén magánvizsgázhassunk, - folytatta Domokos. - Begyalogolok Brassóba. Ott a nagybátyánk a Scherg-posztógyárban főgépész. Az, el tudja érni, hogy a világhírű gyárban én is valami munkát kaphassak. Legjobban szeretném, ha a gépházba kerülhetnék, mert legfőbb célom, hogy gépészmérnök lehessenek. Szabadidőmben tanulhatnék, vizsgáznék magánúton, munkám közben tanulmányozhatnám a gépeket. Aztán én is követném a példáját. Kolozsváron hasonló módon végezném el az egyetemet. Gondolom, hogy én is kibírom.

- És te, Samuka?

- Neked talán a legnehezebb.

- Bizony, mert mi nem sokat segíthetünk.

- Te mire gondolsz?

- Ne féltsetek ti engem. Igaz, még csak tizennégy éves vagyok, de itt ezen a két hold földön még tudok termelni annyit, hogy az enni elég. Időm az lesz bőven. Lassan tatarozni fogom a tetőt. Aztán bevakolom, bemeszelem a falakt; az ősi házat nem szabad hagyni, elpusztulni.

- De a tető. Korhadt a zsindely, lehordja a szél, mindenfelé becsurog az eső.

- Ott van a kertben az a hatalmas borona. Apánk biztosan azért hozatta az erdőből, hogy abból zsindelyeket faragjon, és befoltozza a tetőt. Ő már nem teheti, hát elvégzem én. Unalmas volna munka nélkül a tél; dolgozva gyorsabban telik. Sajnálнам, ha elpusztulna a ház, amelyben születünk, és amelyet még a dédapánk építtetett.

- És továbbtanulni nem szándékozol?

- Tanulok majd úgy, ahogy lehet. Könyvem van bőven, a ti régi könyveitek, meg amit ezután is öröklök tőletek. Azokat forgatom majd, amikor ráérek. Ha nem is minden évben, de biztos, hogy én is előbbre jutok majd. Abban igazat adok nektek, hogy nekem lesz a legnehezebb. Valóban hozzáfogtak a tervek megvalósításához.

Mikor a szünidő letelt, Bertalan begyalogolt Sepsiszentgyörgyre, hogy ott küzdve bár, de leérettségizzen. Domokos Brassóig gyalogolt. Reménye is teljesült, mert a nagybátyja tudott helyet biztosítani, és valóban a kazánházban, mint fűtő, dolgozhatott. Ilyen helyen, ahol a nagy hőség miatt még télen is úszónadrágban kell dolgozni, nem sok jelentkező akad; viszont túrhetően jól fizetik. A tizenhét éves erőteljes fiú jól bírta a munkát. Ideje is volt annyi, hogy tanulhasson. A tanév végén magánvizsgázhatott. Samu otthon szorgalmasan faragta a zsindelyeket, amit megkönnyített az, hogy be volt foltozva, ahol becsurgott az esővíz; az igaz, hogy messziről úgy nézett ki, a tető, mint egy nagy trópusi macska bundája. Szakácsnőjével is meg volt elégedve, mert az mindig kedve szerin főzött; ugyanis ezt a beosztást is maga töltötte be, de a mosást, takarítást, más házimunkákat is.

+++IV+++

Négy év telt el így. Bertalan már négy évet befejezett az egyetemen, Demeter is ugyanott kettőt. Samunak is mindig több ideje volt, hogy felkészüljön a magánvizsgákra. Ebben segítette a két idősebb is, akik a nyári szünidőt nála töltötték. Nyaraltak a maguk módján. A vizsgái Samunak, ha nem is jelesen, de túrhetően sikeresek voltak.

Már ő is érettségizett közepes eredménnyel. Egyik tanára, aki jól ismerte a három fiú küzdelmes életét, ajánlatot tett neki, mikor kérdésére Samu közölte, hogy ő is az egyetemre akar beiratkozni.

- Fiam! Elismerem, hogy tehetséges vagy, de a tudásod hiányos. Ez a helyzeted miatt érthető. Ne menj még az egyetemre, amíg a hátrányt be nem hozod! Most keresve keresnek munkacsoport-vezetőket, de nem találnak még jó fizetésért sem, mert azoknak télen-nyáron a havasok közt kell élni. Ez bizony nehéz, a kosztjuk egyhangú, ott élni unalmas, és legtöbbször a szervezete sem bírná ki. De te erős, edzett vagy, eddig is egyedül éltél; a főzés, mosás sem újság neked. Ott te két év alatt összegyűjthetsz annyit, hogy kényelmesen végezheted be az egyetemi tanulmányaidat - tekintve azt is, hogy ott a keresetedet, még ha akarod, sem tudod elkölteni.

Így került Soma a havasokhoz.

Ezen a vidéken ebben az időben fogtak hozzá az erdők kitermeléséhez, helyesebben mondva, azok kiirtásához, mert bizony, azok helye gyakran kopaszon maradt. Addig csak a gyorsan folyó patakok mentén volt egy-egy vízi-fűrész, ezek nem sok kárt tettek a rengetegben. De aztán egymás után keletkeztek a nagy fűrésztelepek. Gelence felett a Zernye-fűrésztelep, melyhez a fennsík közepén futó nagyvasúti sínekhez keskenyvágányú vasút vezetett. Ez kiirtotta Zernyétől egész Ojtozig az addig fejszét nem látott ős-fenyvest. Páva község mellett, az Ernst és Róth cég épített nagy telepet, melytől a község fölött fel Bucsán havasig drótkötélpálya vezetett.

A felső állomástól hátra, a régi határig innen is kisvasút szedte össze a kitermelt fenyőtörzseket. A Lakóca nevű óriás havast a barátos Diósi-cég termelte ki; az a Bodza-folyó mellékfolyócskájának, a Baszkának völgyén, kisvasúton hordta le a néhol méteres átmérőjű boronákat. De a legnagyobb volt a Kovásznához tartozó, Gródel bárók tulajdonát képező nagy telepek egész sora Komondón, Gyulafalván, és Musában; az egész délkeleti sarkát, a Kárpátoknak beágazta az innen kiinduló kisvasutak szövevénye.

Az természetes, hogy a fák kitermeléséhez sok emberre volt szükség. Ezeket nem a környék falvaiból toborozták, hanem Máramarosból hoztak rutén, ukrán favágókat, akik már ismerték a fakitermelés csínját-bínját. De nem az volt a döntő, hanem ez volt a legolcsóbb munkaerő. Ezeket a kitermelt fák köbmétere szerint fizették. Azok felméréséhez, kiszámításához kellett minden csoporthoz egy hozzáértő tanult munkavezető.

Tanára ajánlatát megfogadva, Samu erre a feladatra vállalkozott.

+++V+++

A máramarosiak remekül értettek a munkához. Öttagú brigádokat alkotva dolgoztak. Kettő a nagy harcsafűrészelt kezelte a fa völgyfelőli oldalán félméteres magasságban kezdve fűrészelni a fát. Szemben velük, a hegycsúcsa felőli oldalon egy nagyfejszés működött borotvaéles szerszámával.

Motoros fűrésznek akkor még híre-hamva sem volt.

A munka így is gyorsan haladt. Az elhelyezkedéssel azt érték el, hogy minden fa úgy dőlt, hogy a vastagabb vége mutatott a völgy felé. A lezuhant fenyőóriást azonnal a két másik vette gondozás alá. A rendest meghaladó nagy fejszékkel egyik a gallyazást végezte, másik a kérgezést intézte.

A törzsön állva, hátrálva úgy csapott le a nagy fejsze, hogy az éle sohasem volt tenyérnyínel távolabb a lábától; egyetlen csapásra lehullott az ág, vagy mint ők nevezték, a csapág. Aki a munkát figyelte, borsózott a háta, félve, hogy mikor vágja le a lábát. Szerszámaikat minden este borotvaélesre kifenték.

Ez a munka a nedvkeringés idején kezdődött, tartott addig, míg a kéreg alatti nedvesség a hámozást lehetővé tette. Az év többi részét arra fordították, hogy a kivágott törzseket le a völgybe juttassák, mert a meredek hegyoldalokról másként elszállítani teljesen lehetetlen volt.

Ehhez a munkához is volt a máramarosiaknak alkalmas szerszámuk, amit ők „capinának” neveztek. A megszokottnál hosszabb nyelű szerszám volt ez. Némileg a csákányhoz volna hasonlítható, de az acél vége ferdén előre hajlott, és kampós hegyesen végződött.

Ha ezt a részt a kivágott törzs lá csúsztatták, és a nyelet lenyomták, az kétkarú emelőként működött, melynél az erőkar ötszörösen is meghaladta a teherkart.

Így azzal hatalmas erőt lehetett elérni. Minden lenyomásnál több mint arasznyit csúszott előre, vagy oldalt a fa. Mivel ezt gyorsan lehetett ismételni, elég sebesen haladhattak a kitűzött cél felé. Az emberek tömege sem tudta volna ilyen sikeresen végezni ezt a munkát. Ha elég meredek volt az oldal, az is sok segítséget jelentett.

Aztán vékonyabb törzsekből a tetőtől a völgyig vályúszerű csúszdát készítettek, melybe, ha sikerült bejuttatni, a lepucolt törzset, különösen jeges, zúzmarás télen menydörgésszerű zaj kíséretében, az pillanatok alatt leért a völgybe.

Tavasza ott a kisvasút mellett, felhalmozva várta, hogy az üzembe szállítsák és ott asztalos-árunak, vagy épületfának változtassák.

Nyaranként gyönyörű látvány egy-egy ilyen letarolt erdőrészt, a kérgüktől megfosztott törzsek párhuzamosan egymás közelében a sötétlő fenyvesek között, mintha az óriások sűrű fehér vonalakkal satírozták volna be. Samu egy ilyen helyen egy nagy munkáscsoportnak lett a vezetője. A munkája nem volt nehéz. Egy járomhoz hasonlítható szerkezettel középen átmérte a fák vastagságát, aztán a hosszúságot is; csak egy pár szorzás elvégzése volt szükség ahhoz, hogy megtudja a kitermelt mennyiséget, aminek alapján a munkások a fizetésüket kapják. Ő is a végzett munka arányában részesült díjazásban. Tekintve, hogy emberei szakértők voltak ezen a téren, neki is jó jövedelme volt. Két év alatt jelentős tőkére tett szert. Igazat adott a tanárának, aki ezt a munkát javasolta. Már nem jelentett gondot, hogy az egyetemi öt év költségeit hogyan teremtsse elő.

+++VI+++

Soma úgy döntött, hogy még egy évig ezt a munkát folytatja. Az volt az oka annak, hogy elérve azt a kort, besorozták őt is katonának, ezért arra gondolt, hogy letölti azt az egy kötelező évet, mint katona, és csak a leszerelése után kezd újra a tanuláshoz. Tervébe alaposan belekontárkodtak a politikusok, akik kirobbantották a második világháborút. A bevonulás korábban megtörtént, a kiképzés is csak rövid ideig tartott, tiszti iskola is csak párhetes, és máris indultak a frontra. Így egész a háború végéig az Orosz-síkság éghajlatát tanulmányozhatta.

Zászlósként ment ki a harctérre, de a nagyfutás idején már, mint hadnagy század-parancsnok működött. A visszavonulást a hideg havas télben naponta nagy távolságokat visszahaladva, kitűnően megoldotta; talán egyetlen alakulat volt a visszavonuló seregben, amelyik nagyobb veszteség nélkül úszta meg. De bizony, még a Kárpátokon áthaladva sem lehetett megpihenni, folytatták a futást a nyugati határig.

El is érte már a Fertő csücskét, mikor emberei látták, hogy már úgy is mindennek vége, nincs célja a további harcnak, egy éjjel valamennyi megszökött.

Soma elgondolkodott, és határozott; ő sem megy ki idegenbe. Az Eszterházi kastélyba tért be, és ott egy lakájt párszáz „Szimfóniával” megvesztegetve, ő is szerzett egy inas-ruhát. A szovjet hadsereg tovább vonult nyugatra, nem sokat törődtek a cselédséggel.

Mikor csendesült a mozgás, ő is kelet felé fordult. Gondosan kikerülte a forgalmas helyeket, nehogy munkába fogják; így lassan bár, de visszajutott a fővárosba.

Ott bizony elég zűrzavaros volt a helyzet. A régi rendőrség szétszéledt, szétzüllött. Úgy döntött, hogy amíg a helyzet rendeződik, beáll rendőrnek.

Ott örömmel fogadták, ha egy-egy ilyen szálás fiú szolgálatra jelentkezett. Azt elhallgatta, hogy érettségizett, és a háborúban hadnagy, századparancsnok volt. Azt rögtön látták, hogy értelmes, tanult gyerek, ezért közlekedési rendőrként alkalmazták. Akkor még nem gépileg, piros, sárga és zöld lámpákkal irányították a forgalmat, hanem ő is kiállt a Körút és a Rákóczi út kereszteződésénél a közép-re; karja kinyújtásával jelezte, hogy merre menjenek a járművek, és a gyalogosok. Az igaz, hogy akkor még nem is volt a forgalom olyan sűrű, így fennakadás nem történt. Nem tartotta terhesnek ezt a szolgálatot. Ez igazán nem volt fáradságos.

Egy alkalommal parázs-verekezés tört ki a kereszteződés közelében. Mint hatósági ember, köteles volt beleavatkozni. Mint kisdíák is remekül értett a verekezéshez. Az otthoni és a havasi életmódja rendkívül megedzette; így mikor a verekedők közé ért, pillanatok alatt rendet teremtett. Akire az ökle lesújtott, az menekült. Egy idős rendőr-tiszt tanúja volt a jelenetnek. Szolgálatának letelte után Somát az irodájába hívatta. Ő ott bevallotta, hogy érettségizett, és tiszt volt a hadseregben; eddig is csak azért titkolta, mert szükséges volt, hogy megkeresse a kenyerét. A főtsiszt látta, hogy ez a fiú más téren sokkal jobban hasznosítható. Visszakapta a rangját, és egy detektív-csoport parancsnoka lett. Abban az időben divat volt az úgynevezett vetkeztetés; egész sereg ember gyakorolta a ruhaszerzésnek ezt a különös módját. Aki sötétedés után egyedül haladt a néptelen utcán, vagy a világítatlan mellékutcákban, könnyen megszabadult a ruházatának terhétől. Ezek megfékezése lett az ő csoportjának a feladata.

Még azt is engedélyezték, hogy az embereket ő válogassa össze, így a csoport valamennyi tagja kemény fickó volt. A gárda hamar hírnevet szerzett magának eredményes munkájával.

Ha elcsíptek ilyen garázdálkodókat, nem nagyon töltötték az időt vallatással, bekísérgetésekkel, hogy azok bíróság elé legyenek állíthatók, ökölrel osztották az igazságot.

Aki egyet-kettőt kapott esetleg a Soma ökleitől, annak örökre elment a kedve az ilyen vagyonszerzési módtól. Kezdetben ilyen naponta megesett, de elég rövid idő alatt megritkult. Az alvilág kezdte tisztelni őket.

+++VII++

Már ebben az időben szokásba jött az alvilág tagjainál, hogy a nyári működési területüket a Balaton mellé helyezték át. Ott sokkal jobb és veszélytelenebb lehetőség kínálkozott nekik. Már az, hogy a villák egy része az év nagyobb hányadában üresen áll, sokat jelent nekik. Még a szezon alatt is az egyik előbb, másik később tölti el a fizetési szabadságát. Ha az üresen hagyott házat időnként mások foglalják el, még csak fel sem tűnik; rokonok, ismerősök vehetik azt használatba, vagy egy időre bérleményként hasznosíthatják. Fel sem tűnik, ha egy-egy ilyen házba új vendég érkezik. Rendszerint autón jönnek, és kulccsal nyitják az ajtót. Még azt is megteszik, hogy ismeretséget kötnek a szomszédokkal, s közlik, hogy szabadságuk idejére bérelték a villát, vagy mint rokonok időznek ott. Aztán amikor a tulajdonos érkezik, üresen találhatja a tanyát, abból minden értékesebb tárgy eltűnt. Még az is megtörtént, hogy nappal a bútorokat is teherautón elszállították.

Vannak mozgékonyabbak is, akik csak pár napot töltenek egy helyen. Nappal sétálgatásokkal telik el az idő, de rendszerint csak rövidtávon, a kiszemelt hely előtt.

Ha aztán az összes lakó a délutáni órákban mind lemegy a strandra, ráadásul szellőzés céljából még az ablakokat is nyitva hagyják, visszatéréskor nem találják az értéktárgyaikat. Nyomozásuk is nehéz, mert akkor már egy távoli helyen végeznek hasonló célból sétát.

Tekintve, hogy a legtöbb strandon még nincsenek zárható öltöző-fülkék, a fürdőzés idején őrizetlenül állnak a ruhadarabok, cipők, táskarádiók, és esetleg más értékek is. Aztán figyelik a vadtáborozókat, a sátorlakókat is.

Vásárlás, fürdés, étkezés idején őrizetlen marad a sátor; még örülhet, ha csak a belső tartalmat vitték el abból, s a sátor megmaradt.

A szerzett anyag értékesítésére rendszerint szervezett orgazdák állnak rendelkezésükre. A károsult másnap a Garai piacon a holmiját akár vissza is vásárolhatja. Sok játssza közülük az előkelőt, autón jelenik meg. Az természetesen nem a sajátja, valószínűleg, hogy csak úgy engedély nélkül vette használatba. Mikor a célját elérte, rendszerint elhagyja valahol az út szélén, ahol a rendőrség rátalál a körözött kocsira, visszajutathatja eredeti tulajdonosához, de az, aki elkocsizott azzal rendszerint egy másik hasonló módon szerzett kocsival valahol az ország másik végén kocsikázik.

Jelentős száma az olyan bűnöző is, aki állandóan ilyen külterületen tanyázik, csak bűnözés céljából jár be időnként a fővárosba; a betörés után azonnal visszatér vidéki tanyájára.

Soma parancsnoka arra a gondolatra eszmélt, ha a bűnözők nyaralnak, nyaraljanak azok üldözői is. Ezért a Soma gárdáját elosztotta a különböző Balaton menti fürdőhelyeken, hogy ott töltsék a szabadságukat. Fizetésükön felül nyaralási pótlékjuk az volt, nagysága attól függött, hogy hány ilyen alakot füleltek le, illetve intéztek el.

Soma beosztása Balatonfüredre szólt. Mindig nagyon szerette a sportot. Nem múlt el nagyobb verseny a fővárosban, - hogy ha tehetné, - meg ne nézze. Mint a legtöbb fiatal, először ő is a futballnál próbálkozott, de hamar belátta, hogy az ő mozgása nem elég gyors, azért felhagyott azzal.

Egy tumultus feloszlátásánál az „Egyetértés” trénere felfigyelt a mozgására; megállapította, hogy ez a fiú egyenesen öklözőnek született. Beszért vele; nem sokáig tartott a rábeszélés. Soma már kiskorában szeretett és tudott is verekedni. A sportkör rendes tagja lett. Mikor szolgálata engedte, rendszeresen részt vett az edzéseken. Kezdetben nem sok siker kísérte. Általában a szembeállított ellenfelek győztek a pontozással.

Már-már kedvét veszítette, de az edzője biztatta; látta, hogy csak az a hiba, hogy az ellenfelek valamivel gyorsabbak, mint ő, és ezért több ütést sikerült bevenniük. Soma kevesebbszer üt, de az ütései nagyobbak, hatásosabbak; az ellenfél ütéseit pedig jól bírja.

Valóban, a második évben már sorozatosan nyert pontozással, háromszor pedig kiütéssel győzött; így az országos bajnokságon súlycsoportjában ezüstérmes lett.

A nyári szezon miatt tehát ő is Balatonfüreden ütött tanyát. Egy erélyi ismerőse megengedte, hogy egy városszéli mellékutca kertjében üsse fel a sátorát. Kevés mellékkeresethez jutott, mert az alvilág már jól ismerte őt a fővárosból, ezért inkább más fürdőhelyre távozták azonnal; nem akartak közelebbi ismeretségbe kerülni az ökleivel.

Ideje mindenesetre kellemesen telt. Az estéket a kertben, zöld pázsiton, a sátra előtt heverészve töltötte; élvezte a virágillatos üde levegőt, hallgatta a madársereg esti koncertjét. Nappal jött a víz és a strand. Határozottan örült, hogy csak úgy véletlenségből a rendőrpályát választotta. Mint detektív, rendesen polgári ruhát viselt.

+++VIII+++

Benczédy Jutka szülei Balatonfüreden laktak egy kis kétszobás lakásban a város szélén, közel az erdőhöz. Ő ugyan a Bakony mélyén, Pénzeskút-pusztán született Bakonybél közelében. Apja, nagyanja ott volt tanító, mint a nemzet napszámosai oktatták, nevelték a jövő nemzedékét.

Hosszú szolgálati éveik alatt összekuporgattak annyit, hogy Füreden egy kis telket vettek, s azon felépíthettek egy házacskát. Arra gondoltak, hogy ott töltik majd a nyugdíjas éveiket.

Távol a világtól, csak egy gyereket mertek megreszkírozni, mivel onnan a taníttatás nehezen lett volna megoldható. Ezért Jutka egyke volt. Így természetesen több szeretetben volt része, ott szép, mesés volt a gyerekkora.

Nehezen bár, de taníttatni tudták. Elvégezte a középiskolát, és az orvosi egyetemet is; már egy év óta a füredi szívkórház alorvosa.

A kis szösze, a rendesnél kissé alacsonyabb termetű orvosnőt még a betegek is inkább gyerekek nézték, de annak állandó vidámsága gyógyszerként hatott, különösen az öregebb szívbjos férfiak szívét serkentette élénkebb mozgásra.

A szolgálat ott nem terhes.

Mégis, gyakran megesik, hogy szolgálatos beosztás miatt csak reggel, vagy értekezlet, megbeszélés miatt csak késő este térhetett haza a szülei lakására.

Ilyen forgalmas helyen eszébe se jutott, hogy féljen, - bár akkor még az utcák világítása sok kívánnivalót hagyott hátra, és még több mellékutcában teljesen hiányzott.

Egyik este csak későn indulhatott haza; szakmai értekezleten volt. Élénk léptekkel sietett végig a főutcán. Mikor az utcájukhoz ért, látta, hogy annak a sarkánál egy kivilágítatlan nagy fekete autó áll: embert nem látott benne. Azt is megfigyelte, hogy a kocsinak külföldi rendszám-táblája volt. Innen a lakásuk alig száz méterre van; élénk léptekkel sietett arra. Csak akkor döbbsent meg, mikor az egyik kapualjból hirtelen három férfi ugrott ki, és elállták az útját. Röhögve szólt az egyik:

- Sokáig várattál magadra, Galambocskám! De az a fő, hogy itt vagy végre!

Jutka azonnal látta a veszélyt, amelyet, amely fenyegeti; érelyesen szólt:

- Engedjenek! Kiáltok... a bátyám ólomsúlyú birkózó.

- Mese az, Kicsikém. Megfigyeltük, nincs neked bátyuskád.

Egyszerre ketten kapták meg, s már vitték is a kocsik felé. Ekkor élesen felsikoltott, és sikerült kiáltania is, míg zsebkendővel betömte a száját.

- Segítség! Segítség!

Alig hangzott el a sikítás, és a segélykérés, mintha az égből pottyant volna alá, előttük termett egy polgári ruhás, a közepszerű magasságot alig meghaladó fiatal férfi.

- Mit akartok, gazemberek? - ordított rájuk.

- Mindjárt megtudod, ha pofázol. Hárman vagyunk, ha el nem iszkolsz, laposra verünk!

- Csak hárman? Nekem az kevés - szólt.

Aztán minden pillanatok alatt zajlott le. Mialatt szólt, már ütött is; a két alak az árokba zuhant, magukkal rántva Jutkát is. A harmadik ráugrott, de vesztére, mert villámgyorsan az is olyant kapott, hogy még ordítani, jajgatni sem tudott.

A sikoltást, a segélykérést mások is meghallották, kivilágosodtak az ablakok, emberek jelentek meg az utcán. A sarkon álló autó örült tempóban elhajtott. A feltápászkodó Jutkához így szólt a megmentője:

- Kislány! Ne haragudj, de sietnem kell. Talán még elérem a vonatot. Ne félj! Nyugodtan számolj tízig... Ezek nem kelnek fel.

Ezzel gyorsan elszaladt a vasútállomás felé. Visszakiáltott:

- Telefonáljatok mentőkért! Lesz dolguk az orvosoknak.

A szülei értek oda először. Aggódva ölelték át a lányukat.

- Aranyoskánk! Nem történt semmi bajod?

- Semmi, Anyukám, az a férfi csodás volt. Nézzétek ott az árokban azt a három gazembert! Pillanatok végzett velük.

- És most hol van? Meg kell köszönnünk neki. Hová lett?

- Sietett a vonathoz. Halljátok, az most indul az állomásra... Vajon elérhette-e? Szép, hogy szakított mégis annyi időt, hogy engem megmentsen.

- Azt kiáltotta, hogy hívjuk a mentőket, mert ezeknek nagy szükségük lesz orvosokra.

Egy alsóruhás szomszéd, aki az ágyból ugrott ki a segélykérésre, az alatt már telefonált a mentőkért, és a rendőrségre is. Máris befordult a két kocsni a sarkon. Jutka, mint orvos, a leütötteken igyekezett segíteni.

Mindjárt közölte is a mentőorvos kollégájával:

- Nehéz munkátok lesz; ennek többé nem lesz soha emberi arca, olyan alaposat kapott az orrára. Ennek talán még helyre tudjátok rakni valahogy a kiugrott állkapcsát. A harmadiknál tüdőszérülésre, bordatörésre gondolok, erre mutat, hogy habos vér van a száján.

A leütötteket berakták a mentőkocsiba.

A rendőrök sem sokat kérdezősködtek. Jutka még csodálkozott is, hogy nem is nagyon érdeklődtek, hogy ki és milyen volt a megmentője.

Soma volt a fiatal orvosnő megmentője. A gyors távozásának is megvolt az oka.

Ugyanis ő ezen az estén és szokáshoz híven a sátra előtt úszóruhásan a zöld pázsiton heverészett. Jött a postás, és egy sürgős táviratot kézbesített; a szöveg rövid volt:

„Azonnal jöjj! Reggel velünk jössz Kubába!”

Megértette.

Gyorsan öltözködni kezdett; látta, hogy még elérheti a vonatot, amelyik Badacsony felől ma utolsóként megy a fővárosba. Mikor befejezte az öltözködést, hangzott fel a sikoltás és a segélykérés.

Nem gondolkozott, átugrott a kerítésen; azonnal felismerte a helyzetet. Nem töltötte az időt; ütött, és rohant tovább az állomás felé.

A magyarázat elég egyszerű. Az ökölvívó válogatott indulásra kész volt, hogy a világbajnokságra Kubába utazzon. A hetvenöt kilogrammos súlycsoportot képviselő az évi bajnok, aki egyben Európa-bajnok is volt, váratlanul belázasodott, így nem indulhatott. Az edző Somára, az ezüstérmesre gondolt. Az igaz, hogy ő nem vett részt nemzetközi versenyeken, így nem sok reménye lehet a világ-nagyságokkal szemben, de abban bizonyos volt, hogy tisztességgel helytáll, s ezért teljes lesz a csapat. Ott legalább tapasztalatokat szerezhethet; ezért táviratozott.

Soma sem táplált nagy reményeket, de azért örült, hogy mehet, így legalább világot láthat. Már mozgott a vonat, mikor az állomásra ért, de sikerült neki felugrani. Csak akkor gondolt a röviddel ezelőtt lezajlott jelenetre.

Csak annyit tudott, hogy az, akit megmentett a huligánok markai-ból, valami fiatal lányka volt.

Nem is érdekelte különösebben, mert ő egy nő védelmében bizonyos, hogy mindig kiáll.

Reggel aztán ő is indult nyugat felé. Vonaton mentek, aztán hajón. Rendkívül élvezte a hosszú hajóutat.

A hajó uszodájában minden nap, rendszeresen tréningezett.

Megérkeztek Kubába. Pár napig még tréningezéssel teltek a napok, aztán elkezdődtek a versenyek. Azt mindjárt tapasztalta, hogy azok sokban különböznek a megszokottól.

Az első ellenfele egy afrikai néger fiú volt. Úgy mozgott, mint a higany, cselei ellen alig tudott védekezni. Az is az első menetben fölényesen vezetett. Sok ütést bevitt, ütései is eléggé kemények voltak. Mivel a második menet is az elsőhöz hasonló volt, a harmadikra kissé elbizakodott.

Mindjárt ki akarta ütni Somát, a hatalmas ütést Soma a karjával, sikerrel tudta hárítani, csak súrolta a fejét, de így is megszárdult kissé. Méregbe jött, és villámsebesen visszaütött. Az ellenfele erre nem számított, így az telibe talált; még a tizedikre sem sikerült neki talpra állni.

A következő összecsapásnál már ő is sokkal jobban figyelt, de jobban figyeltek a nézők is, mert az előző összecsapásnál mind arra tippeltek, hogy a néger lesz a győztes, és ő azt kiütötte. Azt látta Samu, hogy valamennyi versenyző mozgása gyorsabb, mint az övé; tehát valószínű, hogy sok ütést kap; tehát a védekezésnél kell jobban ügyelni, nehogy olyan helyen ériék ütések, ahol bajt jelentenének. Azt tudta, hogy sok ütést elbír. Az is lényege, hogy ne engedje kifárasztani magát.

A következő ellenfele a kubai volt, a hazai közönség kedvence. Ezt mindenki a jövő bokszzolójának tartotta. Soma mindjárt a kezdetnél tapasztalta, hogy a bizalmat az meg is érdemli. Az első menetben ő szinte tehetetlen volt vele szemben, szinte csak játszott vele. Nagyon sok ütést kapott, de a fejét sikerrel meg tudta védeni. Az is szerencséje volt, hogy a kapott ütések nem voltak túlerősek. Úgy döntött, hogy a második menetben ő is kísérletet tesz, mert látta, hogy az lesz, ha csak pontozással is a győztes. Annak egy erősebb ütése után megismételte az előző cselét; az ellenfél bizonyosra vette, hogy ő ballal akar ütni, és most a jobb lendült; az ellenfél a földre esett. Nyolcra ugyan talpra állt, de feladta a küzdelmet.

Még három ellenféllel került szembe; rendkívül sok ütést kapott, de mindig sikerült kiütéssel győzni.

Nem is törekedett arra, hogy közben sokszor üthessen, inkább csak védekezett; igyekezett azt kilesni, hogy egyszer üssön ő is kedve szerint, de az nagy legyen! A döntőben az elmúlt évi világbajnokkal került szemben. Óriási volt az érdeklődés, amit az magyaráz, hogy eddig mindig kiütéssel győzött. Kezdődött a döntő. Még talán egy másodperc sem telt el a gong után, mikor már egy hatalmas ütest kapott a fejére, neki esett a kötélnek, szédült, úgy érezte, hogy összeesik. Ebben a pillanatban felsikoltott a nézők között egy fekete-bőrű lány; ez az indulás előtti esetet juttatta eszébe. Minden erejét beleadva, még a megfeszült kötélről is lendítve, ő is ütött.

Az ellenfél úgy látta, hogy megroggyant, így kissé megfélekezett magáról, azért találhatta Soma telibe őt; mint a rongy, esett a földre. Nemhogy tízre fel tudott volna állni, de később is alig tudták felmosni.

A sokezres tömeg üdvívalgásban tört ki; hogyne, mikor egy olyan öklöző győzött, aki mindegyik ellenfelét kiütéssel győzte le. Legjobban azt csodálták, hogy látszólag nem is mutat valami erős embert, valamennyi ellenfele izmosabbnak látszott.

A következő nap az összes világlap tele volt a szenzációs győzelem hírével. Természetes, hogy amerikai üzleti szellem is jelentkezett. Arra akarták rávenni, hogy Miamiban küzdjön meg az amerikai profi világbajnokkal. Még akkor is kap húszezer dollárt, ha veszít; abból még csak adót sem vonnak le. Ha győz, félmillió dollár a díj; az igaz, hogy ennek nagy részét levonják adóra. Sehogy sem akart kötélnek állni, de végül arra gondolt, hogy legfeljebb veszít; neki még a húszezer dollár is sokat számít. Elfogadta a kihívást.

Megindult a reklám-hadjárat. Az összecsapásra sokan voltak kíváncsiak. Tíz menetre volt tervezve; döntetlen esetén: osztozás a díjon. Megindult az autóáradat Florida, Miami felé. A kíváncsiaknak még csak a fele sem fért be az óriási csarnokba, melynek közepén volt felállítva a szorító.

Samu nem sok reménnyel foglalta el a helyét a sarokban. Közéleben az első sortól egy szép kreolbarna kislány nézett rajongva rá; valószínű tetszett neki az arányos testű fiatal fiú. Nem állta meg, hogy ne integessen neki. A lányka csudamódon örült a sikerének, és tovább integetett.

Megkezdődött az első menet. Soma látta, hogy az ellenfele valóban megérdemli a világbajnok címet; összehasonlíthatatlanul jobb bokszo, mint ő. Nem is törődött mással, hogy csak a fejét védje, és sok ütést kibírjon. Öt menet múlt el így, mindig az volt nagy fölényben. A kis barna elszomorodva figyelte; ő bátorítólag mosolygott rá.

Az ellenfele úgy gondolkozott, hogy az öt menetben Soma már kifáradt, mintha közel állna, hogy összerogyjon, ezért úgy döntött, hogy a hatodik menetben kiüti. Soma is hasonlót gondolt. Szívesen pihent volna még, de megszólalt a gong.

Már megkapta az első nagy ütést, melytől a kötélnak esett. Ebben a pillanatban felsikoltott a kis barna az első sorban, erre Soma félőntudatban ütött és talált, a világbajnok összeesett. Kiszámolták.

Csodálatos ajánlatot tettek neki, ha szerződik és körutat tesz velük Amerika nagyvárosaiban. Azonban ő megelégtelte, amit kapott; bizony, sok helyen fájdalmas volt, ha testét érintette. Győzött, de ő elismerte magában, hogy ő jobban bírta elviselni a kemény ütések. Nem volt hajlandó szerződni, sőt, kijelentette, hogy tovább nem is versenyez, még a világbajnoki cím sem érdekli; ő elérte, amire vágyott, nincs magasabb cím, amiért küzdhetne. Társaival, diadallal tért haza, ahol nagy ünnepléssel fogadták; parancsnoksága egy fokkal előléptette.

Az edzője előadta terveit, de ő kijelentette, hogy többé nem lép be a szorítóba, ő befejezte a sport pályafutását; elérte, amit egy öklöző elérhet.

Mikor az mindenáron kapacitálni akarta, kijelentette: - Nézd! Én őszintén bevallom neked, hogy mind, akiket kiütöttem, sokkal jobb bokszo, mint én vagyok. Azt csak én tudom, hogy mennyit kaptam tőlük. Nekem elegendő van ebből.

- Mivel magyarázod, hogy mégis te győztél?

- Jobb volt az előzetes tréningem. Ni, ne bizakodj el! Nem amit te végeztél velem.

- Hát?

- Emlékszel a vetkeztetőkre? Nos, én azokon gyakoroltam be azt az ütést; alkalmaztam is vagy száz esetben.

Ha a nő visított, mikor vetkeztetni akarták, méregbe jöttem; mint mindig, ha nőt bántanak. Ott is nőknek köszönhetem, hogy kiütöttem úgy az amatőr, mint a profi világbajnokot.

- Hogy-hogy? Nem értem.

- Havannában egy csinos fekete néger-angyal nézegetett vágyó szemekkel; láttam, hogy értem drukkol. Mikor látta, hogy kissé meg-ingok, nagyot visított. Dühbe jöttem, s kiütöttem az ellenfeletem.

- És Miamiban?

- Ott egy apró kreol szépség ült az első sorban. Láttam, hogy tetszem neki, a szemét nem vette le rólam. Visszamosolyogtam rá; ezt ismételtük a szünetek alatt.

Mikor aztán a profi telibe talált, és én, közel voltam ahhoz, hogy összeessek, az élesen felsikoltott; természetes, hogy leütöttem azt, aki előttem állt.

- És megismerkedtél azzal?

- Eszembe sem volt. Nem mondom, tetszett, határozottan csinos fruska volt; csak az volt a baj, hogy a bőre barna; a fene tudja, de nekem az aranyszőke nekem jobban tetszik.

- Szép összeget kaptál.

- Valóban, de nem sok maradt nálam. El tudod képzelni, hogy ott hogy működik az adóprés? Azért maradt nekem is valami. Építettek magamnak a Balaton partján egy kis mesekunyhót. Majd abban elfeledem a kapott ütések. Elhiheted, hogy még sok helyen van rajtam csúf kék folt.

Valóban azt tette. Füreden megvásárolta az ismerőse telkét; lebontatta a régi házacskát arról, és kedve szerinti, nem nagy, de csodás kis villát építtetett. Azt körülvette mindenféle virágokkal. Már a következő évben csodájára jártak a fürdővendégek.

+++XI+++

Jutka az eset után egész éjjel nem tudott aludni; mindig a történeten gondolkozott. Nők ellen intézett hasonló támadásokról már sokszor olvasott. Elképzelte, hogy vele is hasonló történt volna, ha nem érkezik segítsége.

Az egyenesen az égből pottyanhatott alá, hiszen, mikor ő belépett az utcába, senkit sem látott. Sötétben csak annyit tudott megállapítani, hogy középtermetűnél valamivel magasabb fiatal férfi; olyan, amilyet sokat láthat. A támadói erősebbeknek látszottak, mégis pillanatok alatt elintézte mind a hármat. Szavai azt mutatták, hogy valamiért a vasútra kell sietnie, csak percekét szánhatott a jelenet lejátszására. Tréfás fickó lehet, hiszen megnyugtatóására azt kiáltotta vissza:

- Kislány! NYUGODTAN SZÁMOLHATSZ TÍZIG!

Ez azt mutatja, hogy őt nem ismeri, mert kislánynak szólította. Másnap megvásárolta az összes napilapot.

Azok részletesen tárgyalták az esetet, amelynek az volt a lényege, hogy egy fiatal nő elleni támadást, hogy torolt meg annak a védője, és hogy ennek következtében a kitűnő rendőrségünk hogyan kapcsolhatott le egy régen körözött rablóbandát; és hogy az elfogott támadókat a budapesti rabkórházba szállították át. Bizonyos, hogy azok hetekig nyomják majd a kórházi ágyat; alapos ütést kaptak mindhárman. De hogy ki volt a védelmező, arról nem írt egyik lap sem. Arra egyáltalában nem gondolt, hogy a nevét azért nem emlegették, mert az is a rendőrség egyik tagja volt. Ő inkább arra gondolt, hogy az a szemközti telken sátorozó polgári ruhás fiatal férfi lehetett.

Reggel át is sietett oda, hogy érdeklődjön, de értesült a tulajdonostól, hogy egy hét óta nincs otthon. A sátor ott állt a kertben, de a tulajdonosa nem tartózkodott benne. Majd ha látja, érdeklődik nála.

A munkája lekötötte, így azt nem figyelhette, mert nappal mindig a kórházban volt, este pedig nem kopoghat be egy férfihez.

Aztán már pár hét múlva látta, hogy a sátor eltűnt, viszont bontják a házat, hordják az anyagot; ott tehát építkezés lesz.

A sporthírek mindig érdekelték, egyik lapban olvasta, hogy a magyar ökölvívó válogatott is részt vesz azon, és, hogy az egyik, Bőjthe Samu, világbajnok lett. Később azt is megtudta, hogy a szemközti telket az vásárolta meg az ott nyert pénzből; a régi ház helyére egy gyönyörű villát építtetett, és azt virágtengerrel vette körül.

A csinos fiatalrendőrtiszt tetszett neki, sokszor látta, figyelte az ablakból, mikor az építkezést ellenőrizte, de sohasem gondolt arra, hogy azonos lehet az ő polgári-ruhás megmentőjével.

Már csak azért sem gondolhatott arra, mert olvasta az újságokból, így az abban az időpontban már ott lehetett, vagy hajókázott arrafelé az óceánon.

Az építkezés előtté folyt, így akaratlanul is látnia kellett az ott gyakran megjelenő csinos férfit is. Határozottan tetszett neki; olyasmit érzett, hogy akár szeretni is tudná, de nem csak a férfit, hanem az épülő kis meselakot is.

Látta, hogy az építő nem sajnálja arra a pénzt.

Kereste az alkalmat, hogy megismerhesse, de az, mikor itt tartózkodott, vagy a kert zöld pázsitján heverészett, onnan figyelve a munkát, vagy kis csónakján evezett ki a tóra, vagy nagy vitorlásán, vagy a motorcsónakján messzire elkalandozott.

Az újságokból megtudta, hogy meseszerű győzelmeivel jelentős összegre tett szert, hogy abból remek tanyát építhet, és mindent megszerez magnak, ami a kényelmet, szórakozását szolgálhatja. Ebben igazat adott neki. Azon, hogy autója nincs, csodálkozott, hiszen manapság mindenkinek ez az első. Talán hozzá hasonlóan gondolkozik, mint ő, nem teszi kockára a nyakát, mert ő hiába vezet óvatosan, ha valami ámokfutó vagy sebesség-őrült nekimegy. Jó, ha csak az, vagy lábtöréssel megússza, nem a megszokott koponyaalapi töréssel végződik.

A megmentőjét tehát még csak elképzelni sem tudta, pedig feltett szándéka volt, hogy felkutatja, mert annak igazán hálával tartozik, és annak köszönetet illik mondani.

Mindent megkísérelt, nyomozott, később a lapokban sorozatosan apróhirdetéseket tett, de sikertelenül, nem ért célta.

Az lehet, az oka, mert Soma sohasem törődött az apróhirdetéseikkel, de újságot is csak ritkán olvasott.

A szemközti szomszédjáról azt is megtudta, hogy felhagyott az ökölvívással, versenyzéssel; kizárólag csak hivatásának él. Azt is tudta, hogy ő az országban a leghíresebb nyomozó, hogy a bűnözők réme, mesés sikereket ér el. Ezeket a lapok rendszeresen leírják, részletezik.

Ezeket kivágva a lapokból, gyűjtögette.

Eddig csak a szentimentális, romantikus vagy szerelmi történeteket olvasta inkább, most a figyelme a bűnügyi irodalom, a krimik felé fordult. Rendszeresen tanulmányozta, hogy milyen hibák elkövetése okozta, hogy a bűnöző lebukott, de még inkább azt, hogy a nyomozót mi vezette nyomra.

Aztán elgondolta, hogy mit tett volna ő a helyükben.

Érdekes hogy sohasem látta még nővel, mert mivel ő is nő volt, természetes, hogy ezt is figyelte. Ezen nagyon csodálkozott, mert egy hozzá hasonló férfit a nőtársai nagyon meg szokták figyelni. Önmagában beismerte, hogy ő bizony szívesen elsétálgatna, csókolózna, vitorlázna vele. Érezte, hogy bele tudna szeretni.

De mindhiába, ha nem ismeri, nincsen alkalom arra, ha nem találkozhat vele.

+++XII+++

Soma valóban felhagyott a versenyzéssel, de a sportszeretete továbbra is fennmaradt. Ezután is, ha tehetne, minden nevezetesebb versenyt végignézett. A labdarúgásnál a nagy nemzetközi találkozókat végignézni el nem mulasztotta, de még jobban kedvelte az atlétikát, ahol az erő vagy az ügyesség döntött. A tornászokat, jég-táncosokat, vagy az operában egy balett előadást nem hagyott volna ki. Élvezettel szemlélte a szép arányos testet, azokban valóban gyönyörködött, de még maga is csodálkozott azon, hogy azok nem keltenek benne különösebb érzelmeket, hogy eddig még soha nem lett szerelmes. Szeretett társaságban megjelenni, szeretett csinos nőkkel együtt lenni, beszélgetni, eltréfálkozni azokkal, sőt, ha alkalom adódott, végig is csókolni, de még maradandó nyomot egyik sem hagyott nála.

A két idősebb testvér büszke volt a világhírt szerzett öcsikéjükre. Ők nem panaszkodhattak, hogy nem értek el sikereket az életben. Az egyetemi tanulmányait mindketten sikerrel fejezték be. Bertalan az ország tájain végezteti a mélyfúrásokat, kőolaj vagy forró víz után kutatva; már eddig is szép eredményt ért el. Domokos pedig a diósgyőri nagyvállalat egyik vezető főmérnöke. Elég gyakran járnak a fővárosban. Saját autójuk van. Ilyenkor mindig felkeresik őt is.

Már mindketten megházasodtak, az egyik szőke, a másik barna feleségre tett szert; így természetesen az utódok is hasonlóan oszlanak meg, mert már mindkettőjüknek van egy-egy hároméves kislánya. Ha Somához indul az apa, lehetetlen az, hogy azok otthon maradjanak, mert őket is el kell hozni. Mindkét kislány még a szüleinél is jobban szereti Somát, a keresztapát. Ennek az lehet a magyarázata, hogy ő rendkívül szereti az ilyen apróságokat, és nem lehet olyan lehetetlen kívánságuk, hogy ne teljesítse. Ezt a két kislány természetesen ki is használja.

A lánykák szülei csodálkoznak, hogy Soma még nem házasodott meg; még jobban, azon is, hogy nem vásárolt autót, - bár annak beszerzése pénzügyileg sem okozna gondot. Ezt könnyű megmagyarázni azzal, hogy nem akarja kitörni a nyakát. Ha házasodásra biztatják, hasonlóan felel.

- Lehet, hogy még autót veszek, de csak akkor, ha már járni nem tudok; de, amíg a gyaloglást bírom, addig a lábam a fő közlekedési eszközöm.

- De, ha az asszony kocsikázni akar... - vetették ellene az asszonyok.

- Az asszony értem jöjjön hozzám, ne a kocsi kedvéért!

+++XIII+++

Jutka kísérletei, hogy felderítse azt, hogy ki volt a megmentője, továbbra is sikertelenek maradtak.

Leste a lapok bűnügyi rovatát, hogy talál-e az övéhez hasonló helyzeteket. Így természetesen sok apró ügyet figyelt meg, ami még a nyomozók figyelmét is elkerülte. Kezdetben nem tudta, hogy miért teszi, de összeírta ezeket; már egy egész gyűjteménye volt ezekből. Lassan rájött, hogy neki határozott tehetsége van ehhez; remek nyomozó, de még kitűnőbb bűnöző válhatott volna belőle. Kitűnő eszméi támadtak a nyomok felfedezéséhez, de még inkább azok eltüntetéséhez.

A bűnügyi rovatokban fokozottabban érdekelték; részletesebben elemezte azokat, megfigyelése szerint a sikereit inkább jónak, mint az eszének köszönhetette.

Ha okosabb a bűnöző, az is bajba juthatott volna. Bármilyen biztosak is az illető ütései, az ő élete is mindig veszedelemben forog. Egy hibás, egy elvétett mozdulat, és ő lehet a vesztes fél.

A vele történt eset arra tanította, hogy ő is fokozottabban éber legyen. Bármilyen forgalmas fürdőhely is az, ahol ő lakik, de még ott is megismétlődhet hasonló támadás. Az igaz, hogy a háború vége óta sokat javultak a közbiztonsági viszonyok, de még mindig hall, olvas körmönfontan kieszelt betörésekről, lopásokról, rablásokról; még mindig nem ritkák a fiatal nők ellen elkövetett támadások sem.

Az olvasmányai, a krimik hatására érdekes történetek forogtak az eszében. Arra gondolt, hogy, ha azokat leírná, valószínű, hogy könyv alakban is megjelenhetne. A mai dolgozó ember nem szereti a hosszú történeteket, a régen szokásos, többkötetes regényeket, mert annak átolvasásához sem kedve, sem ideje nincs. Olyan könyvet keresnek, hogy ha a vonatra ül a Déliben, két óra alatt, míg Füredre ér, be is fejezhesse. Arra az elhatározásra jutott, hogy ő ilyen könyvet ír. Olyat, hogy érdekes legyen, el ne aludjon olvasás közben az olvasó.

Kezdetnek elég érdekes lenne az ő története, az a villámgyors, majdnem hihetetlenül hangzó eset. Még az is megeshet, hogy a könyve majd a megmentőjének a kezébe kerül. Bár az más helyszínt, más neveket tartalmaz, mégis felismerné. Aztán mozaikszerűen összerakná azokat az eseteket, melyeket az elmúlt időkben összegyűjtött, és elemezett. Legfontosabb volna a cím. A jól megválasztott cím felkelti az érdeklődést. Napokig töprengett azon, talán száz érdekeset is elvetett, de aztán döntött; a következő lesz a címe:

NYUGODTAN SZÁMOLJ TÍZIG!

Írta: Benczédy Jutka.

Ez volt az utolsó mondata az ő megmentőjének, mielőtt elrohant a vasútállomásra. Érdekes is, mert mindenki kíváncsi, hogy miért kellene neki számolni? Érdekes elgondolásai jó támpontokat nyújtanának azoknak, akik nyomozással foglalkoznak; arra ugyan nem gondolt, hogy ugyanúgy azoknak is, akik a bűncselekményt elkövetik.

Megkezdte a könyvírást. Mikor volt egy kis szabad ideje, azzal töltötte el, hogy szaporította mindig egy fejezettel.

Arra felkészült, hogy a kritika sok kifogást emel különösen kötet kezdetéhez, és a végéhez, mert hasonló befejezésre gondolt; de hiába látják az ilyet hihetetlennek, mer az élet ilyeneket is produkál.

A kórházban általában nappalos volt, de hetenként egyszer rákerült az ügyeletes szolgálat is; aztán még mindig voltak késő estig tartó értekezletek. Gyakran megesett, hogy csak késő este mehetett haza. Ilyenkor minden parkoló autót alaposan megnézett; fehér orvosi köpenykéjének zsebében pedig mindig ott volt egy borotva-élesre fent kis sebészkes. Eldöntötte magában, hogy hasonló esetben, nem hagyná magát. Arra nem számíthat, hogy a mennyből mindig egy megmentő száll alá. A könyv megírásával hamar elkészült. Az egyik hírneves író Füreden nyaralt, sőt, a szíve matt kis ideig a kórház lakója volt; őt kérte meg, hogy olvassa el, és mondjon róla bírálatot. Az meglepetve olvasta át. Igaz a kötet teljesen elütött a regények megszokott követelményeitől, alakja, formája, beosztása a megszokottal ellenkezett, de annak érdekesítő, lebilincselő hangja megtetszett, és maga ajánlotta a kiadónak megjelentetésre. Hamarosan megjelent nyomtatásban. Nem hevert, nem porosodott a könyvárúsok polcain, hanem rövid idő alatt teljesen elfogyott. Máris előkészületben volt a második kiadása. A kiadó kérte, hogy a következő könyvére is számot tart. A kritika valóban, mint azt előre ő is tudta, csak annak kezdete, és vége ellen nem emelt kifogást. Elismerte, hogy az a legérdekesebb, a mai időkben az lehetetlen, hihetetlen. Hiányolták, hogy kevés a leírás, jellemzés, lélekelemzés. Ő úgy oldotta meg, hogy a kritikákra semmit sem felelt; hisz, ha szót fogadna a kritikusoknak, végtelen hosszúra nyúlna a könyve, s valószínűleg olvasatlanul porosodna a polcokon. Szerinte elég egy pár szó, néhány jellemző mondat ahhoz, hogy tudja az olvasó azt, hogy az író mit gondolt.

+++XIV+++

Samu ebben az évben is a fürdőszезon kezdetekor vette ki az évi szabadságát. Természetes, hogy azt Füreden, a mese-kunyhójában szándékozott eltölteni. A lakása mindennel bőven fel volt szerelve, úgy, hogy az odautazáskor, a fővárosból szinte semmit sem kellett magával vinni. A csomagja egy kis kézitáska volt.

Közel lakott a Kelenföldi-pályaudvarhoz, ezért szokása szerint gyalogosan indult oda. Ideje volt bőven, tudta, hogy jó ideig kell ott várakoznia. Azt is tudta, hogy az út odáig körülbelül két óra hosszáig tart, ezért az bizony elég unalmas. Nem szeretette a napilapokat olvasni; valami más olvasnivalóra lenne szüksége; olyanra, amit addig be is fejezhet, mert ott igazán mással fogja tölteni az idejét. Tehát útközben betért egy könyvkerekedésbe.

- Mit parancsol főhadnagy úr?

Igaz, polgári ruhában volt most is, de mindenki jól ismerte őt.

- Adjon valami érdekes könyvet! Olyat, hogy két óra alatt a végére érjek.

- Gondolom, valamilyen krimi?

- Nos, a krimiben éppen elég részem van. Csodálatos bűnözők, és még csodálatosabb detektívek... Aztán már a kezdeténél tudja az ember a végét; majdnem minden krimi egy lére, egy kaptafára készül.

- Ezt éppen ezért merem ajánlani; ez pontosan az ellenkezője; nem a bűnözők találékonyságát, és a detektív ügyességét dicséri. Éppen ezek ellenkezőjét, azok elkövetett hibáit mutatja meg. Én sem szeretem a krimiket olvasni, de ezt már kétszer is átolvastam... Már készül ennek a második kiadása; az elsőt egyszerűen szétkapkodták.

- Valamilyen híres rendőr írta?

- Éppen ez a legérdekesebb, még csak nem is férfi, hanem jó, Bencsedy Judit a neve. - A nőket rendszerint egészen más dolgok érdeklik.

- Valóban érdekes. Jó. Megveszem. Hátha még nőtől is tanulhatok.

Zsebre vágta a könyvet, sétált tovább az állomás felé. Még volt idő az indulásig, így szemlélődött a peronon. Mint nyomozónak minden rendellenesség, szokatlan, feltűnt. Ez esetben két férfi keltette fel érdeklődését. Külön-külön megszokott, de együtt a kettő szinte elképzelhetetlen... Az egyik olyanforma, mint ha egy negyven év előtti divatlapból lépett volna ki, olyan divat-uracska, selyemfiú-forma, a másik amolyan mai huligán-pofa; fodrásznál göndörített hosszú haj, remek körszakáll, lila-bordó, zöldkockás zubbony, térden, fenéken mesterségesen koptatott farmer, ráadásul a térdeknél még rongyosnak is látszott. Ez a két ellentét összefűzve tárgyalt valamit.

Elhatározta, hogy, ha ezek is utaznak, akkor a közelükben helyezkedik el. Befutott a Déliből a szerelvény. Tekintve, hogy még előszezón volt, mégis nagyon sok utas volt. Követte a kiszemelteket.

Úgy helyezkedett el, hogy a hosszú-hajútól csak a támfal választotta el. Így még a halk beszédjüket is megértette. Abból azonban nem sokat tudhatott kihámozni.

Körülbelül ilyeneket hallott:

- Ma megszokott; mi is filmezünk.
- Statisztikára tehát szükségünk van.
- Én főszereplőt szerzek.
- Azt ott, a felvégen?
- Igen, mert az is ott lakik?
- És, ha nem dűl be?
- Kénytelen... Életveszélyről van szó.
- Kötelessége a segélynyújtás.
- Utcai villany?
- Úgy, mint eddig...
- S a többiek.
- Napok óta megkezdték a nyaralást.
- Lakás?
- Augusztusig biztosítva, garázs is van.
- Van valami dolguk?
- Egyelőre csak a hirdetőtáblát figyelik.
- S a szomszédok?
- Jóban vagyunk. Tiszteletben tartják a vállalatvezető rokonait.

Aztán félbehagyták a beszélgetést és kibontva a csomagjukat, falatozáshoz fogtak. Azt befejezve, képeslapokat olvastak egészen Füredig.

+++XV+++

Soma azon törte a fejét, hogy mi értelme lehet a két különös alak beszélgetésének.

Csak egy-egy szó volt abban, ami neki jelentősebbnek tűnt: film, statiszta, felvételek, főszereplő. Kissé ugyan különösnek tetszett neki, hogy filmezők vonaton járnak; azok rendszerint autón, sőt, autókban vonulnak fel a felvételek színterére.

Várta a beszéd folytatását, de arra hiába várakozott, az evés befejezése után mindvégig az újságokat olvasták, ő is elővette az unalom elűzése céljából a vásárolt kis könyvecskét, s hozzáfogott az olvasásához.

Már az első oldal felkeltette az érdeklődését; egy megtámadtásról volt szó. Hajszálnyira hasonlított az a történet arra, ami vele történt meg, mielőtt Kubába indult.

Igaz, hogy a helyszín nem Füred, hanem Földvár, a nő nem orvos, hanem titkárnő, az oltalmazó nem világbajnok, hanem erdőmérnök a Bakonyban.

A szavak, amelyeket ő akkor mondott, mikor az állomásra rohant, szó szerint ugyanaz. Különösen az, ami itt a könyv címe is, ami neki állandó szavajárása:

- NYUGODTAN SZÁMOLHATSZ TÍZIG! -

Ez arra készítette, hogy figyelmesebben olvassa, tanulmányozza a könyvet. Valóban, mire a vonat Füredre ért, végigolvasta a könyvet. A továbbiakban az volt a lényeges, hogy a rendőrség évek óta hiába üldöz egy bűnszövetkezetet, de sikertelenül, nem tudja azt felgöngyölíteni; egy-egy tagját ugyan sikerül lekapcsolni, de az más formában ugyan, de sikerrel, sikeresen működik tovább. Ennek okát abban látja, hogy a rendőrség, a nyomozók mindig csak utólag gondolkodnak, nem figyelik meg az apróbb, jelentékteleneknek látszó jeleket, az összefüggéseknek látszó jeleket, az összefüggéseket. Csak a megtörténtet veszik alapul, elkerüli figyelmüket az ugyan mindennapos, de következetesen alkalmazott apróság; ami jól kidolgozott rendszerre mutat.

Egyes könyvekben leírt esetek veszedelmesen hasonlíthatnak azokra az ügyekre, amelyeket éppen ő oldott meg, s amelyek sikerre is vezettek. Az író mindegyik végére odatette azt a két szót: „de, ha!” Azaz, ha az ő elgondolása szerint járt volna el a nyomozó, kétszeres lett volna a sikere, és ma már nem garázdálkodhatna a bűnszövetkezet.

Az utolsó részhez hasonlót még nem élt át; hasonlót sem hallott, az olyan regényszerű inkább; az előbbieket mind azt mutatják, hogy kitűnően ismeri a bűnügyekkel foglalkozó irodalmat, és tanulmányozza a lapok bűnügyi rovatát.

De a befejezés bizonyos fokú naivságra vall... az úgy meg nem történhet!

Azt már elhatározta, hogy otthon a kertjében heverészve, újra átolvassa, alaposan tanulmányozza a kötetben leírtakat, mert abban sok olyan gondolat van, amilyeneket a nyomozóknak a nyomozásnál tekintetbe kellene venni. Arra is gondolt addig is, míg a vasút-állomástól a kis tanyájáig sétált; szokása szerint most is gyalogosan tette meg a nem is olyan rövid utat.

Megállapította, hogy az üdülőhely gyorsan fejlődik, gombaszerűen szaporodnak az újabb nyaralók, szállodák épülnek, gyors a fejlődés.

Örült, hogy éppen itt telepedett le ő is véglegesen.

Az is látta, hogy a legtöbb ház nagyobb, mint az övé, de szépségben azt meg nem közelítik. Főleg nem az azt körülvevő kertet, amelynek megteremtéséhez ő, amit összeszedhetett, összegyűjtött, hogy az koratavasztól késő őszig mindig virággal legyen tele.

Amikor elérte a tanyáját, jó ideig kívülről szemlélte, gyönyörködött benne. Néha átpillantott a szemközti házra; vajon annak lakója, a szép szökeség mutatkozik-e? Érdekesnek látta, hogy első nő, aki különösebben érdekli. Sajnos, még nem ismeri...

Talán ez a nyár alkalmat ad arra is, hogy megismerhesse.

Remek volna vele messze, ki a vízre vitorlázni, s csak késő este térni vissza a kikötőbe; addig gyönyörködni a parton köröskörül kigyulladó sok-ezer lámpa által alkotott óriási fénykoszorúba.

+++XVI+++

Jutka ezen a napon is a szokott időben jelent meg a kórházban. Szokás szerint a bejáratnál először a hirdetőtáblát nézte meg. Az volt azon, hogy ezen a napon ő megy két társával a Tihanyban tartott orvosi értekezletre, a kórházat képviselni; a következő napokra is ki volt jelölve három-három orvos. Egyszerre nem lehetnek azon jelen mind. Már mikor a kórházhoz érkezett, megfigyelte, hogy nem messze, a bejáratától, egy külföldi rendszámú, nagy fekete autó parkol; nem ült benne senki.

Jóval később, mikor kinézett az ablakon, látta, hogy az autó még mindig ott áll.

Az értekezlet kezdete itt órára volt kitűzve, így ráér. Úgy határozott, hogy hajóval megy át Tihanyba. Vette a kis táskáját, és indulni készült. Mikor kilépett a főbejáraton, egy elegánsan öltözött fiatal férfi lépett elébe.

- Kedves Orvosnő! Kérem egy pillanatra!

- Mivel szolgálhatok?

- Regős Jakab filmrendező vagyok.

- És? Bocsásson meg nekem, de sietnem kell.

- Életveszélyről van szó. Nem messze, a város végén filmezünk... MOKÉP megbízásából ott veszünk fel pár jelenetet.

- Mondom, hogy sietnem kell.

- Értem. A női főszereplőnk érthetetlen okból összeesett; sehogy se tudjuk feléleszteni.

- Majd segítünk. Szólok a kartársaknak. Az ráér, elmegy magával.

- De nekem kizárólag csak nőorvosra van szükségem. Hogy is mondjam? Tetszik érteni? Nőről van szó... Olyan hely... Férfi...

- Az orvos, orvos... Az ott nem férfi... Életveszély esetén különösen nem... Béla... Menj el ezzel az úrral! Életveszélyről van szó.

- De mondtam, hogy nekünk...

- Ilyenkor mindegy, hogy férfi vagy nő. Mondtam, hogy nekem sietnem kell, el kell érnem a hajót. Jó napot!

Azzal sebes léptekkel elindult a hajóállomás felé. Visszapillantva még látta, hogy az a férfi még vitatkozik a kollégájával, aztán beül a külföldi kocsiba, és sebes iramban elhajt. Míg a hajón ment Tihany felé, visszagondolt az esetre; életveszélyt emlegetett, és ő reggel óta ott áll a kocsijával a kórház előtt; addig bizony, a filmcsillag régen meg is halhatott... Mindenképpen nőorvost akart.

Furcsa, de a kollégáját most sem vitte magával; s talán még most is ott áll a bejáratnál, csodálkozva néz a távozó kocsni után, mint azt ő induláskor jól megfigyelte. Akkor villant az eszébe, hogy hasonló esetről ő három esetben is írt a könyvében, sőt, annak zárójelenete majdnem ilyenformán kezdődik.

Ma tehát neki jó lesz jobban vigyázni; nehogy a folytatás is hasonló legyen ahhoz, ahogy ő azt elképzelte.

Kartársa, a Bélának szólított orvos, valóban sokáig bámulva tekintett az elrobogó kocsi után, ő igazán nem talált magyarázatot a történetekre, hiszen végighallgatta a nemrég' lezajlott beszélgetést. Különösen azt csodálta, hogy egy filmcsillag, aki gyakran játszik olyan vetkezéssel járó jeleneteket, azt miért ne téríthetné eszméletre, olyan orvos, aki egyben férfi is. Aztán az lett a vége, hogy rá nem volt szükség, s ráadásul azt közölte, hogy az előttük elhaladó kocsiban az ő orvosuk érkezett a fővárosból, így nincs szükségük orvosi segítségükre. Csupán az volt a kicsi hiba, hogy az a kocsi az övé volt, és az ő nagybátyja vezette. Töprengésében az zavarta meg, hogy valaki a vállára ütött:

- Mi az, Béla! Ábrándozol?
- Sokkal több annál. Csodálkozom!
- Megmondanád nekem, hogy miért?

Aztán szó szerint elismételte azt a beszélgetést, mely a filmes, az orvosnő és közte percekkel ezelőtt lefolyt. Majd így fejezte be:

- Jó. Azt készséggel elhiszem, hogy akad olyan filmcsillag, aki előttem, mint orvos előtt nem akar levetkezni, de, hogy az én autómon, amelyen ma reggel idejöttem, és kölcsönadtam a nagybátyámnak, hogy a barátnőjét hazafuvarozza Árácsra, az ő orvosuk érkezzen a fővárosból; az elképzelhetetlen.

- Ne haragudj, Bélám! Én elképzelem. Nem ugyan, hogy a fővárosból jött, hanem mást. Olvastad el ezt a könyvecskét, te is megérted. Igazán örülök, hogy erre jártam, és hogy elmesélte ezt nekem. Most nincs időm arra, hogy magyarázgassak, sietnem kell. Holnap többet mondok. De, ha ezt elolvasod, magad is kitalálod.

- Én ezt olvastam, megvan nekem is. A kartársnőm írta.

- Annak a kartársnőnek, ennek a szép szökeségnek Benczéd Jutka a neve?

- Mi az, ezt te nem tudtad? Hiszen a te szomszédod.

- Hogy a szomszédom, tudtam, naponta láttam, sőt, figyeltem is, csak azt nem tudtam, hogy ez a neve. Még nem találkoztunk; nem vagyunk egymásnak bemutatva. - Nos, azt én legközelebb pótolni fogom. Látom, hogy téged is érdekel... Valóban egy remek nő.

Soma onnan a rendőrségre sietett; ott találta két emberét. Először is azoknak részletes utasításokat adott.

- Legelső teendőd az, hogy megtudd azt, hogy mikor végződik Tihanyban az orvos-gyűlés!

Látásból már ismered az én szomszédnőmet, a kis szőke orvosnőt. Mikor az értekezlet végén onnan hazatér, te észrevétlenül követed; jól vigyázz! Nehogy elveszítsd a szemed elől! Ha minden simán megy, hazáig kíséred. Ott az utcán végénél áll majd egy nagy fekete külföldi rendszámú autó... Aztán azt figyeld! Ha valami zűr lesz, azonnal kilövd a hátsó kerekein a gumit. A többit megmutatja a helyzet.

- Te pedig állapítsd meg legelőször azt, hogy vannak-e a városban, vagy a környéken filmesek. Aztán itt van két személy pontos leírása; és mint az árnyék, követed őket. Amint látod, az egyik egy mai huligán, a másik egy múltból idecsöppent selyemfiú; nem lesz nehéz rájuk ismerni. Lehet, hogy szükséges lesz; akkor korábban is jelenthetsz... Én arra gondolok, hogy hatan, heten lehetnek.

A két nyomozó indult, hogy végrehajtsa az utasítást; ő a kapitányhoz kopogott be.

- Ne haragudj, Kapitány Bajtárs! Szívességet kérek, segítségemre van szükségem.

- Készséggel állok rendelkezésedre. Miről van szó?

- Arra gondoltam, hogy ma este lekapcsoljuk a már több mint egy éve garázdálkodó bandát. Arra volna szükségem, hogy este két rendőrségi kocsi a tihanyi orvos-kongresszus vége után, legyen az én utcám két végénél. Természetesen rejtve gondolom, ne keltsenek gyanút. Ha valami zűr lesz, azonnal hajtsanak be.

- Mire gondolsz?

- Olvastad-e ezt a könyvet?

- Hogyne! Ezt a mi kedves kis orvosnőnk írta. Mondhatom, hogy remekül ránk olvasott, kioktatott bennünket.

- Én úgy érzem, hogy megkezdődött a annak kötetnek a hihetetlennek tetsző utolsó jelenete. Eddig egyezik, de én azt a magam kedve szerint akarom átformálni; úgy, ahogy ő befejezi, azt nem helyeslem.

- Valóban szokatlan volna, ha úgy történne.

- Sok igazság van abban, amit az író leírt. Ő hattagúnak jelölte meg a bandát; kettőt már megtaláltam, figyeljük; mert biztos, hogy többen vannak; ezért nem csak az a kettő, hanem a többi is a városban tartózkodik. Ezt is eltalálta, hogy olyan helyen van a tanyájuk, ami sehogy sem lehet a rendőrségnek gyanús.

Ebből is már megtudtam annyit, hogy ott van garázs is, a tulajdonos csak augusztusban szokott itt nyaralni.

A sok-ezer vendég között nem nehéz észrevétlenül maradni, elvegyülni a tömegben. Már azt is tudom, hogy két autójuk van; egy külföldi rendszámú, nagy fekete kocs, és egy teherautó; ez arra mutat, hogy megrakodva szeretnék majd elautózni, mint azt az orvosnő megígérte. Az ügy így indult. A többi este következik.

- Nem mondd meg, hogy mi lesz este?

- Tudod, szégyenkeznek, ha nem úgy sikerülne, mint azt szeretném. Aztán azért is csak reggel mondom el neked, mert véleményem szerint reggel sokkal többen vannak, mint ahogy azt a könyv írója elképzelte, és ez feltétlenül a te embereid egyike. Az bizonyos, hogy reggel szeretnék neked sikerről beszélni. Ha estig szükségesnek látom, értesíteni foglak.

+++XVIII+++

Soma a rendőrségtől hazament. Végigheveredett a zöld pázsiton, és gondolkozott.

Egyelőre mást nem tehetett; lesni kellett, hogy mi legyen a következő lépés. Újra tanulmányozta a könyvecskét; különösen azokat a részeket, melyek azt mutatják ki, hogy mire nem volt tekintettel a rendőrség, a nyomozó-gárda. Azt emelte ki, hogy ma már nincsenek Bakonyban, nádasokban bujkáló futóbetyárok; eltekintve az apró tolvajoktól, az, akiknek ma szakmája a bűnözés, egészen más tartózkodási helyeken tartózkodnak, csak a helyszín változik gyakran, a szükség szerint.

Nem lovon jár, hanem autón. Tehát egy nagyobb-szabású esetben nem a helyszín mikroszkopikus vizsgálatát az első helyre kellene helyezni, hanem az, hogy hol loptak az előző nap autót.

Ne az ismert rendszámtáblájú kocsit keressék, sőt, legtöbbször ne is hazai számozásút.

Percek alatt lehet azt külföldre átcserezni. A lopott kocsit pedig általában régi számtáblájával pár nap alatt megtalálják valahol az árok szélén, visszajuttatják tulajdonosának, de a jogosulatlanul kölcsönkérő már akkor másik kocsiban, az ország más tájain furikázik. Még az sem jelent sokat, ha az igazolásra szólított vezető pontosan kiállított vezetői iratokkal rendelkezik; ma már olyan tökéletes a hamisítás, hogy néha jobb, mint az eredeti.

Aztán az eddig még el nem csípett banda minden nagyobb esetével egyenlően ugyanakkor egy fiatal nő elleni támadása is előfordult. Itt is feltételezhető a kapcsolat. Nem gyilkolnak, a meggyalázott nőt otthagyják valahol a tett elkövetésének színhelyén. Ezek is különös módon hasonlítanak egymásra. Három fiatal orvosnő, akiket életveszély címen csaltak magukkal... Két tanárnő, akiket egy jószívű kartárs vitt a távoli beosztási helyükre az értekezletről. Öt üzemi dolgozónő, akik a külterületről, közeli faluból naponta járnak be gyalogosan a munkahelyükre.

A külföldi rendszámú luxusautó, az előkelő vezető nem kelt soha gyanút. Az meg igazán csemege az áldozatok szemében, hogy a filmrendező statisztikának hívja a közeli filmezéshez, megcsillogtatva, hogy, ha sikerül a felvétel, a következőknél már ők lehetnek a főszereplők, hiszen olyan csodálatos fényképarcuk van.

Még az is helyes volna, ha térképre rajzolnák a nagyobb betörések helyszíneit. Feltűnne az is, hogy a kirabolt neve napokkal azelőtt szerepelt valami címen a lapokban, vagy a képernyőn. Az igazán érthető, ha az illető pár nap múlva újságíró, riporter keresi fel. Természetes, hogy az autóval érkezik, beszélgetés közben gyorsírással szorgalmasan jegyez. Az igaz, hogy közben mindent jól szemrevételez. Aztán, ha egyszer valami miatt távoznak onnan a lakók, ha csak rövid időre is; az interjú ugyan nem jelent meg egyik lapban sem, de kiürült a lakás, eltűntek az ékszerek.

Azt is kiemelte az író, hogy a társaság tagjai mind más és más mezben öltözködnek; mindig megfelelően öltözött lép fel a léprecsalás alkalmával, vagyis előre kilesik annak talán még a gondolkodását is.

Egy filmrendező, riporter, újságíró, minisztériumi kiküldött, más vidéken működő kartárs, és más ezekhez hasonló a kiszemelt áldozatoknál igazán nem kelthet gyanút.

Most már teljesen érthető volt a vonatban kihallgatott beszélgetés minden szava; hiszen szerepelt abban; filmrendező, filmezés, főszereplő, életveszély, kötelező megjelenés, autó, teherautó, társak, lakás, garázs, hirdetőtábla, és más hasonló.

Hiszen ez a könyv befejező részének mind részei lehetnek.

A hirdetőtábláról leolvasták, hogy az orvosnő Tihanyba megy. Orvos, tehát kötelessége életveszély esetén segítséget nyújtani. A férfi orvost nem tartották megfelelőnek, nekik csak nő kellett. A próbálkozásuk ez esetben nem vezetett eredményre. De Tihanyból haza is lehet, sőt, kell térnie. Még ott is felajánlhatja egy résztvevő az ő kocsiját. Végző esetben pedig hazamegy a lakására, de ott, mint beszédüket végezték, most olyan a helyzet, mint eddig; vagyis nincs utcai világítás. A valóságban a befejező rész szereplőiből csak a részeg emberek hiányoznak. Gondolatban el is tervezte, hogyan folytatódhat este a végjelenet. Az utca végén, az erdő felől megáll a terhelt teherautó, a másik végén a nagy fekete kocs. Jön az áldozat; a részegek belekötnek. A gyenge nő nem tud ellenállni. Még ha segílyt kér is, mikorra valaki beleavatkozhatna, a két kocs már messzire jár... Bottal üthetik a nyomukat, mert már a szomszéd falutól más két kocsi szaladnak tovább, az esetleg megfigyeltet, majd másnap megtalálják elhagyatva az árokparton.

Határozottan remek fantáziája van az írónőnek, de a jelek arra mutatnak, hogy ez még be is következhet.

Az igaz, hogy most a folytatást már ő fogja rendezni.

+++XIX++

Várakozással telt a múlt az idő. Nem távozott hazulról, hogy, ha jelteni akarnak az emberei, otthon találják. Megebédelt, és kényelmesen heverészett egy kerti nyugágyon. Nem sokkal később jött az egyik embere és jelentett.

- Filmesek nincsenek, nem is voltak itt az elmúlt napokban. A két pasast nem volt nehéz megtalálnom. Kísérgettem őket.

Lakásuk a főútvonalon a legszebb villa; a tulajdonos mindig csak augusztusban szokott abban tartózkodni. Előfordul ugyan, mint azt a szomszédoktól megtudtam, hogy néha a rokonainak engedi át, hogy amíg ő nincs ott, azok is nyaralhassanak. Most is vannak abban hatan. Valami külföldön élő rokonai; csodaszép luxuskocsijuk van. Valóban utána néztem; van garázs is, a külföldi svájci rendszámú kocsik abban, a teherautó az utcán van. Mindkettőnek feljegyeztem a számát.

- Jól van. Figyeld tovább!

- Még azt is jelentenem kell, hogy a jelen pillanatban mind a hatan abban a másodosztályú üvegfalú étteremben ebédelnek. Ezért tudtam idejönni, jelenteni. Két asztalnál ülnek. Az egyiknél az a divatbábnak öltözött; annak a társai egy mezőgazdásznak látszó nehézsúlyú fickó, és egy olyan erdésznek öltözött. A huligán két társa olyan rakodómunkás-félének látszik.

- A beszélgetésükből megértettél valamit?

- Igen. Az autós azt mondta, hogy ő ebéd után Tihanyba megy. Ha ott nem ér el sikert, akkor a kisutca következik.

- Mivel szórakoztak délelőtt?

- A többi egész délelőtt a közelükben lévő rádió, televízió, és más villamossági cikkeket árusító üzlet előtt keringett. Hol ez, hol az ment be, de nem láttam, hogy valamit vásároltak volna. Ott csak annyit hallottam, hogy: zárás után, félórával! Itt állj meg a teherautóval!

Soma előtt már teljesen tisztán állt a helyzet. Amíg az emberei jelentettek, gyorsírással mindent jegyzett. Az volt a tartalma, hogy az említett üzlet előtt figyelni kell, mert azt nappal akarják kiüríteni. Figyelni kell a kocsik megrakását, de nem kell ott lefogni azokat, hanem kövessék; valószínű, hogy a kis utca végénél hosszabban fognak várakozni.

Egy motorkerékpáros menjen Tihanyba, vigye el az ő levelét az emberének. Aztán átadta a jegyzetet az emberének.

- Ezt add be a kapitányságon! Aztán figyeld tovább őket!

Most már tisztán látta, hogy minden teljesen a könyv befejező része szerint alakul. Rá az a feladat vár, hogy a folytatás az ő kedve szerint alakuljon.

A könyvben is szerepelt a nappali üzletrablás. Az üzlet zárása után hazamennek az alkalmazottak, nem szoktak azok visszatérni. A járókelők nem sokat törődnek azzal, hogy az üzlet előtt rakodó munkásokat látnak; ilyenkor szokták hozni az új árut, viszik az összegyűlt csomagolóanyagokat. Nem látszik az betörésnek; az autó a bejárat elé áll, az ajtót kulccsal nyitják, a munkások hordják az árut? A fehér köpenyes irányítja a rakodást.

Aztán zárják az ajtót, nyugodtan tovahajtanak.

Mivel a filmrendező reggeli kísérlete nem vált be, most egy újjal kísérleteznek.

Valószínű, hogy orvostárs felajánlja a kocsiját, hogy azon hazahozza Tihanyból a kolléganőt. Ha még ez sem sikerül, akkor következik az utcai világítást nélkülöző kis utca. Az egyik végén nagy fekete kocs. Jönnek a részek, egy kis tumultus, és két kocs gyorsan távozik.

Az író nő csapongó képzelete valóban remekül összeállította a végrehajtást, azt, hogyan lehet egy ilyen jelenetet úgy megrendezni, hogy még csak gyanút se keltsenek. Nincs az sem kizárva, hogy a banda is olvasta a könyvecskét, és azt alkalmasnak tartotta lejátszani; eddig nem is sokat változtattak rajta. Vagyis ott lefűlelik a bűnszövetkezetet jóval a befejezés előtt; a megtámadott nő a segélyére siető detektív segítségével diadalmaskodik, valamennyi hurokra kerül, de maga a detektív súlyosan megsebesül, csak az orvosnő azonnali segélyére menti meg az életét. Mosolygott a továbbiakon, mert természetesen az halálosan megszereti a segítőjét; és a regények szokott befejezéséhez híven, egymásé lesznek, és máig is élnek, ha meg nem haltak.

Ez már csak részben tetszett neki, így az azonnali szerelem ellen nem is volna kifogása, de sebesülés és az életmentés nélkül... Jobbnak tartja, ha az ő elgondolása szerint fejeződik be az ügy. Körültekintéssel rendezte meg, remélte, hogy simán fog befejezni... Az a lényeg, hogy az évek óta működő bűnszövetkezet most végre rendőrkézzre kerül...

Azt azonban magában beismerte, hogy a főérdem még ebben az esetben is a kis író nőé; annak a képzelete mutatta meg a nyomozóknak a követendő utat. Sötétedett. Távobabb már kigyúltak az utcai lámpák. Most már bármikor kezdődhet az utolsó jelenet.

Ő is felkészült. Szokása ellenére, egy kis pisztolyt is tett a zsebébe, és övére felakasztotta a gumibotot. Egészen a kapu közelében helyezkedett el úgy, hogy az utca két végét onnan jól láthatta.

+++XX+++

Befutott az első jelentés. Egy helybeli rendőr jelentette, hogy a teherautó megrakodott az üzlet előtt, és útnak indult. Egy rendőr-kocsi követi; nyolc rendőr ül benne. Alig hangzott el a jelentés, már hallatszott a motorzúgás; a teherkocsi megállt a kis utca felőli végénél.

Valamivel később egy motorkerékpáros kanyarodott be az utcába; leugrott, és jelentett:

- Az értekezlet véget ért. A fiatal orvosnőnek egy orvostársa felajánlotta, hogy hazahozza a kocsiján, de ő nem fogadta el; azzal hátrította el, hogy ő elvből soha nem ül autóba, nincs szándékában kitörni a nyakát; így most is hajón fog hazatérni. A társa jelenti, hogy ő a kocsiján mindig követi a külföldi rendszámú kocsit.

Nem sokkal később az utca végén megállt a nagy kocsi. Jó félóra telt el, miközben besötétedett. Soma tette készen figyelt, várakozott. Az volt a megállapodás, ha tumultus keletkezik, vagy lövés dördül, a várakozó rendőrök azonnal lecsapnak, körülveszik a bűnszövetkezet tagjait. Valószínű, hogy egy egyenruhás rendőr is lesz azok között, arra különösen kell vigyázni.

Aztán az utca végénél feltűnt Jutka. Egy pillanatig állt, figyelte a kivilágítatlan kocsit, de semmi mozgást nem látott, üresnek látszott. Nyugodt léptekkel indult a házuk felé. Ebben a pillanatban vele szemben három dülöngő, ordító, éneklő részeg alak tűnt fel. Egy-másba kapaszkodva megálltak a kapu előtt, vitatkoztak. Jutka erélyesen szólt rájuk:

- Álljanak félre, hogy bemehessek!
- Mindjárt, mindjárt, Babuska. De az nem olyan könnyű dolog.
- Tudod, egy kicsikét bepiáltunk, és nagyon mozog alattunk a föld.
- Az a szerencsénk, hogy te jöttél, védangyal, akiben megkapaszkodhatunk, - szólt a harmadik is és közben átkarolta Jutkát.

Aztán pillanatok alatt zajlott le minden.

Az, aki Jutkát átkarolta, mint a rongy, esett az árokba; a másik kettő egyszerre ugrott a segítségére siető Somára.

Az egyik azonnal követte a társát.

Azonban a másik, egy drabális nehézsúlyú alak, ügyesen háritotta el a Soma neki szánt ütéseit; látszott, hogy gyakorlott bokszoló. Megkezdődött a két bokszoló küzdelme; a támadó legalább három súlycsoporttal nehezebb volt, mint Soma. Jutka csodálkozva szemlélte az egyenlőtlennek látszó küzdelmet; féltette a védelmezőjét. Aztán Somának sikerült bevinni a szokott ütest, és a nagy hústömeg is odazuhan a két társa mellé, az árokba.

- Ugy-e, mondtam, hogy „nyugodtan számolhatsz tízig!” - mondta, mosolyogva!

Jutka eddig a küzdelmet figyelte; csak most vette észre, hogy a fekete kocsi felől két alak rohan feléjük, ugyanakkor az utca két végéről pisztolylövések hallatszóttak. Ijedten sikoltott fel:

- Vigyázz! Hátul!

Kis sebészkesét marokra fogva ugrott rá az odarohanó alakra, és szúrta vele, de az már is leült a késével a megforduló Somára. A szúrás a kulcscsont fölött a nyakát találta.

- Vagytok-e többen? - szólt diadalmasan meg sem érezve a szúrást, de aztán ő is odaesett a leültöttek mellé, mert a másik, akit Jutka segélyükre siető rendőrnek nézett, gumibotjával fejbe vágta Somát. Aztán rémülve vette észre, hogy Soma a nyakából sugárban ömlik a vér. Mint orvos, megállapította, hogy a szúrás átvágott egy ütőeret. Gyorsan, letépte magáról a kombinét, és nagy erővel szorította a sebre, hogy szüntesse a vérzést, különben rövid idő alatt elvérzik. Ekkor már egész sereg rendőr vette körül őket.

- Ezt a disznót bilincseljétek először, ő szúrta le a parancsnokát - mutatott az egyik rendőrré.

A négy leültött, és a másik három pillanatok alatt meg volt bilincselve. Jutka erőlesen intézkedett.

- Ne bámuljatok! - Siessetek! A parancsnokotok elvérzik. Vigyetek a kórházba, kettőnket összefogva! Nem engedhetem el, mert elfolyik mind a vére... Talán még nem késő. Segíthetünk.

Mindkét segélyükre sietett rendőr kocsi a teherautókhoz hasonló szembeülésekes kocsi volt, így a markos rendőrük a két összefonódott embert könnyen fel tudta őket helyezni arra, s az már gyorsan haladtak a kórház felé.

+++XXI++

A kocsi percek alatt elérte a kórházat. Természetesen, ott egy pillanat alatt összeszaladt mindenki: orvosok, ápolók, még a betegek is: elszörnyedve nézték a két összefonódott alakot; Jutkának mindegy, még a feje is csupa vér volt. A vezető főorvos ijedt hangon kérdezte Jutkától:

- Mi történt Jutka? Hiszen te megsebesültél... Csupa vér vagy mindenütt, talán nem is maradt benned egy csepp sem.

- Ha az én vérem volna, Bandi bácsi... De az mind az övé! - Siessetek! Még talán nem késő. Mert, ha teljesen elvégzik, én is velehalok.

A többi orvos közben Somát kezelés alá vette. Az egyiknek azonnal sikerült egy csipesszel befogatni az átvágott eret; megszűnt a vérzés.

Nyugodtan foghattak a további teendőkhöz. Megkezdődött a vérvizsgálat, s a készenlétben álló tartalékvér segítségével a vérátömlesztés.

Jutka addig nem nyugodott, míg az ő vérét is megvizsgálták; mivel az egyezett a sebesültével, ő is adott vért. Csak úgy sürgette az orvostársait:

- Még, még, van nekem elég vérem.

Aztán folyt a megszokott orvosi munka. Nemsokára mind a kettőjükről letisztították a vért; majd amikor már mindezt befejezték, egy különszobába vitték a sebesültet, aki még mindig eszméletlennek látszott.

Jutka kiharcolta, hogy ő maradjon a beteg mellett. Az igazgató főorvos mosolyogva nyugtatgatta:

- Nyugodj meg! Nemsokára kutyabaja sem lesz!

- De hiszen, még eszméletre sem tért.

- Dehogy nem! Én adtam be neki kábítószer, hogy ne érezzen fájdalmat. Sebe veszélyes volt, ha te nem vagy ott, biztosan elvérzett volna...

Az átvágott eret összevarrtuk, így már nincs veszély, mert pótoltuk a vesztett vért. Szerencse, hogy te is adtál, mert ilyen nekünk csak kevés volt tartalékban.

- Igazán nincs veszély?

- Mondom, hogy nincs semmi baj. Nem a sebesüléstől esett össze, hanem a gumibotütéstől; nézd ezt a dudort, pár nap alatt ez is elmúlik. A kés hegye kissé sértette a tüdőt is, egy ideig ne beszéljen! Ezt feltétlenül akadályozd meg. Egyelőre neked más feladatot nem adok. De orvosként tudod az eljárást.

Távozni készült, de előbb még megkérdezte:

- Nem tudtam, hogy neked a világ bajnok jó ismerősöd.

- Azt, hogy világ bajnok, tudtam, de nem ismerősöm. Csak annyit tudok róla, hogy a szemközti szomszédom. Be sem vagyok mutatva neki. Csak látásból ismerem.

- Most már igazán nem értem. Egy idegenért ilyen aggodás?

- Azt nem mondhatom, hogy idegen, de valóságban csak akkor ismertem rá, hogy mégsem idegen, mikor az leszúrta, mert mielőtt a másik leütötte volna a gumibottal, azt mondta:

NYUGODTAN SZÁMOLHATSZ TÍZIG!

- És?

- Emlékszel? Évekkel ezelőtt hasonló támadás ért. Egy polgári ruhás fiatal férfi akkor leütötte mind a három támadómat, mielőtt a vonatra szaladt, akkor is, ugyanezt kiáltotta vissza. Mostanáig nem tudtam kinyomozni, hogy ki volt a megmentőm. A sors akarata újra összehozott; most két támadómból négyet ütött le, hogy megmentsen engem a meggyalázástól. Most is ugyanazokat a szavakat kiáltotta.

- Így már most igazán megértelek!

- Csoda-e, ha nem csak a vérem, de mindent odaadnék neki.

- Igazad van. Ez valóban a sors rendezése. Ápold! Megérdemli! Veszély nincs, csak ne beszéljen, nehogy belső vérzés keletkezzen. A többi aztán téled függ. Én megyek. Jó éjszakát!

Jutka egyedül maradt a betegével. Időnként törülgette a verítékes homlokát, simogatta a fejen lévő nagy dudort. Azonban a betege még mindig aludt a beadott kábítószerrel, amit az igazgató főorvos adott be neki operáció közben. Valószínű, hogy reggelig nem is ébred fel; ismerte azt a szert, sokáig mutatkozik annak a hatása; arra is jó, hogy a fájdalmat csillapítsa. Volt ideje tehát gondolkozni; azzal telt az idő reggelig, mert aludni nem tudott.

Gondolatban minden végigszaladt benne. Tehát az első megtámadásnál is ő volt a megmentője.

Most már érti, hogy miért kellett olyan gyorsan a vasútállomásra szaladni; sietett, nehogy lekésse az indulási időt Kuba felé; neki ott kellett lennie a világbajnokságon. Mint nő, őt nem érdekelte, legalább is nem adta annak jelét. Szerelemről, vagy hasonló érzésről sem lehetett szó; az is bizonyította, hogy hazatérése után sem adta annak semmi jelét, pedig szomszédok voltak. Akkor sötét volt, rá sem ismerhetett; szavaiból kitűnt, hogy kislánynak nézte. Ő ott csak egy nő védelmében állt ki; egyben az jó tréning volt a világbajnokság előtt.

Amikor visszatért, megvásárolta a telket, felépítette a kis tündérpalotát. Tudta az újságokból, hogy volt arra pénze, ott jelentős összeget keresett.

Egyedül csak az volt a hiba, hogy ő nem tudhatta azt, hogy a polgári ruhás megmentője és a csinos rendőrtiszt ugyanazon személy.

Mindenütt kereste, kutatta, csak éppen a közelében nem, hiszen csak méterek választották el tőle. Még könyvet is írt azért, hogy rátalálhasson, mert most már elismeri, hogy azt is azért írta. Nem volt szerelmes belé, de szerelmes akart lenni. Ez az utolsó nap arra valott, hogy ő is olvasta a könyvét, csak a végét igyekezett átváltoztatni. De aztán mégis neki lett igaza; a legbátrabb, a legerősebb embert is érheti veszedelem.

Egy félrecsúszott ütés, és ő marad alul; az igaz, hogy most is biztos volt minden ütése; arra nem számított, hogy egy rendőrnek nézett alak üti le.

Azt is bevallja, hogy mindig csudamód vágyott abba a gyönyörű virágoskertbe, a kis meselakba; mikor csak tehetette, átlesett oda, sőt, örült, ha olyankor annak a gazdáját is láthatja. Az igaz, hogy ez még csak vágy volt a szerelemre, mely fokozatosan erősödött; hogy már szerelmes, azt biztosan érezte; bizonyíték arra, hogy akarata ellenére is kétségbe esett, hogy elveszítheti.

Nő volt ő is, egy természetes, hogy mindig figyelte. Látta azt is, hogy nem csak ő, de az a másik is szeretne vele megismerkedni. Megfigyelte, hogy az a valaki ugyanúgy tekintget át hozzájuk, mint ahogy ő tette.

A kertjében tartózkodott legtöbbször, de mindig úgy helyezkedett el, még, ha a napsütésben kellett is legyen, hogy átláthasson hozzájuk.

Az tehát bizonyos, hogy kölcsönös volt az érdeklődés, ha összeismerkedhettek volna, a szerelem is már régen jelentkezett volna.

Nem ismeri, - már tudniillik a világ gondolkozása szerint, - de az most már biztos, hogy nagyon szereti; az akaratlan kétségbeesése mindent megmutatott.

Nem is bánta, hogy beleszeretett, és azt még a főnöke is észrevette, és talán mindenki, aki jelen volt. Mit bánja ő; akár hangosan is kimondja ezt. De mit szól ehhez a másik? Nos, azt már hamar megtudja, ha majd felébred. A tükör azt mutatja, hogy van ő olyan mutatós, hogy őt észre lehessen venni; a tükör az jó kritikus; azt súgja neki, hogy sikert ér el. Aztán, ha kell, harcol is, hogy célját elérje.

Néha-néha elszunnyadt, de aztán hamar felriadt; megtörülgette a betege izzadó homlokát, megsimogatta, és aztán - mivel itt senki sem látta, még aki kapja az sem, mert elkábítva alszik, - meg-megcsókolgatta. Így múlt el az idő reggelig.

+++XXIII+++

Valami zajra ébredt reggel; a betege még mindig aludt; legalább is ő azt hitte, mert a szeme be volt hunyva. De már jó ideje felébredt.

Nem érzett különösebb fájdalmat, de fáradtnak érezte magát.

Látta, hogy a kórházban van; tehát bizonyos, hogy őt is leütötték, és eszméletét veszítette. Jó sokáig lehetett úgy, mert most már világos van, vagyis reggel. Mindjárt észrevette, hogy a szomszédja, a kis szőke őrzi, ápolja. Szegényt megviselhették a történetek, nem csoda, hogy elszunnyadt. Mikor észrevette, hogy már ébredszik, behunyta a szemét, jelezni akarta, hogy még alszik.

Ápolója felkelt, az ágy szélére ült. Törülgette a homlokát, simogatta, és aztán úgy, mint már többször is tette, csókolgatni kezdte. Már tovább nem bírt alakoskodni Soma, megszólalt:

- Mondtam, hogy tízig kell számolni. Ez csak öt volt.

Nem folytathatta, mert a parányi kezecske erőteljesen befogta a száját.

- Nem szabad beszélned! Tüdőd is sérült, belső vérzés lehet.

Gyengéden elvette a kis keze, és újra megszólalt:

- Szót fogadok, de csak, ha folytatod.

Jutka nem tehetett mást, ezért folytatta. Aztán gyakran megtörtént, mert a betegek mindig beszélni akart. Így bizony, gyakran messzire haladt a tízen. Soma túrt, és hallgatott, de gyakran jelezte, hogy beszélni akar. Társa nem tehetett mást, mindig előlről kezdte tízig a számolást.

Soma természetesen a jobb karjával magához ölelte gondviselőjét. A kábítószer hatása még mindig nem múlt el teljesen, így közben újra elaludt. Jutka nem akarta ébreszteni azzal, hogy kibontakozzon a karjából, inkább egészen felkuporodott ő is az ágyba, és mellé simult. Aztán a világért sem mozgott volna, nehogy zavarja a betegét. Így találták az orvosok, mikor a vizit elkövetkezett.

- Csendesen! Felébredt. Most újra elaludt...

- Most már igazán biztos, hogy hamar talpra áll, ami nem lesz csoda. Kis kartársnőm! Ha valaha, mikor még én is fiatal voltam, így hozzám simult volna egy hasonló, biztos, hogy nem volnék még ma is agglegény. Határozottan hatásos gyógyszer ez. Ezt jegyezzétek fel kedves kollégáim.

Menjünk! Te csak ápolj tovább! De ugy-e, majd meghívtok minket is akkor...

Készséggel vállalom a násznagyi tisztet.

- De azt nem tudom. Nem mondta...

- Kislányom! Nem mondta talán, de a karja, - bár az ütőér volt átvágva, - mégsem enged ki onnan téged soha... Ezt nekem elhiheted.

El is hitte, mert, ahogy az orvosok kivonultak, minden a megelőzőhöz hasonlóan folytatódott. Ha fájts is a karja, de ölelni ezután is tudott; mást érzett, nem fájdalmat.

Gyakran akart beszélni, hogy gyakran kelljen számolni. Nem is volt abban hiány.

Teltek a napok, talán már beszélni is szabad lett volna, de ők már megszokták, és folytatták úgy, mint eddig tették. Annál többet beszélt Jutka. Mindent elmesélt párjának, ami csak pólyás kora óta történt vele, ő szívesen hallgatta végig. Az volt a legérdekesebb, hogy még napok múltával sem ejtette ki egyikük sem azt a szót, hogy szeretlek. Talán felesleges is azt emlegetni, amit úgy is tudják mindketten.

Bekövetkezett a teljes gyógyulás, Jutka akkor mégsem tudta megállni, hogy ne mondja ki.

- Azért is nekem volt igazam.

- Hogy gondolod?

- Még az ököl és az erő sem elég mindig!

- Igazad van. Legyőztél. Rászorultam, hogy te a gyöngye, védjél meg engem. A te szúrásod volt az oka, hogy az nem oda szúrhatott, ahová szánta; ha odatalál, akkor mi most nem gyakorolhatnánk a számolást... De még most sem értem, hogy elvesztettem az eszméletemet, egy szúrás azt nem okozhatta.

- Igaz. Még te sem tudhatod. Egy rendőröd koppantott gumibotjával fejbe; azért van még ott mindig egy kis dudorodás.

- Tehát, jól sejtettem, hogy ebben egy rendőrnek is benne kell lenni, aki tökéletesen ismeri a helyi viszonyokat.

- Már jöttek a társai. Így az is mindjárt megkapta a karperecet.

- De azt még te sem tudod, hogy nem most először szorultam rá a védelmedre.

- Én másról nem tudok.

- Pedig Kubában is, Miamiában is sikítottál, hogy engem a veszélyre figyelmeztess.

- Én? Hiszen én soha sem jártam ott.

- Mégis ott voltál.

Az igaz, hogy Havannában egy fekete angyal képében; az sikoltott, de a hang a tied volt; Miami-ban egy kreol kislány ugyanazt tette; csodálkozol-e, hogy méregbe jöttem, és kiűttem a világbajnokokat. Mindkettő olyan volt, mint, ahogy besikoltottál, mikor oda indultam. Azoknak valóban számoltak tízig.

- Csak hízelegni akarsz.

- Nem azt akarom mondani, hogy már akkor szerettelek, mert az nem volna igaz. Azt nem tagadom, hogy tetszett akkor is a szemben lakó bájos székeség, de én, még gyereknek tartottalak, még ha mondták volna, sem hittem volna el, hogy egy komoly orvos. Tehát csak egy nő védelmére szántam pár percet a vasúthoz-szaladás közben; ezt mindig, ezután is megtettem, és megteszem, ha egy nőt bántanak. Nem tehetek róla, azonnal dühbe jövök. Tudod mit? Menjünk oda nászútra! Gyönyörű helyeket láthatsz. A mi kis házunk, kertünket annak köszönhetjük, hogy ott valóban tízig számoltak.

- Hát annyi biztos, hogy én neked bármikor, ha akarod, számolok szívesen tízig, de még sem megyünk mi oda nászútra.

- Miért?

- Mert nem akarom, hogy egy fekete angyal, de még egy kreol-barna angyal is sikíthasson a kedvedért. Abban biztos vagyok, hogy azok is nem csak sikítani tudnak; tízen túl is tudnak már ott is számolni. Az is igaz, hogy én csak ilyen székeség vagyok, de annyit sikítok a kedvedért, amennyit csak akarsz. Tehát azért nem kell Kubába nászutazni...

- Mondd meg Te, hogy hová vigyelek?

- Oda megyünk, ahol te születted, amiről tegnap olyan sokat, szépet meséltél, ahol olyan nehéz, de olyan szép gyermekkorod volt, ahol az a két kedves öreg el van temetve, akiknek köszönhetem, hogy most te az enyém vagy. Megérzik azok, hogy én nekik jó lányuk leszek.

- Angyal vagy valóban; ezért Angyalosra megyünk nászútra.

Valóban így történt minden. Nem csak ők, a két idősebb testvér is kiváltotta az útlevelet. A külügyminisztérium közbenjárására lehetővé tették, hogy harminc nap alatt Erdély nevezetesebb helyeit megtekinthessék. Testvérei a családjukkal, saját autójukkal, ők egy ismert nevű autóversenyző kocsiján tették meg a csodálatos utat.

Ebből aztán egy kis baj is keletkezett, mert mindkét három éves kislány a szeretett keresztapával akart utazni, és hozzájuk is ültek. Így aztán igazán nem unatkoztak egész úton. Ők szeretettel gondoskodtak a szórakoztatásukról. Várt, és váratlan kérdések, feleletek hangzottak el egymás után sűrűn. A házastársak még csak össze sem simulhattak, mert hol az egyik, hol a másik, vagy egyszerre mindkettő közékük furakodtak.

- Eddig csak keresztapánk volt, keresztanyánk nem. Nekem te nagyon tetszel.

- Én is jobban szeretlek, mint az anyukámat.

- Miért? Azt is mondjátok meg.

- Olyan szép szőke vagy.

- Aztán megpusziltál azonnal, ahogy megláttál.

- Talán nem is tudod, hogy vagyunk, s mégis ajándékot hoztál.

- Keresztapát is azért szeretjük; ő is mindig hoz valamit.

- Most is egy-egy nagy, beszélő babát kaptunk tőle.

- Tudod, keresztanya, csak meg kell puszigatni, s ő mindjárt azt ad, amit akarsz.

- Puszigasd meg te is, hátha neked is ad egy beszélő babát!

- Látjátok, megpusziltam. Meglátjuk, hogy nekem is ad-e? - mondta Jutka nevetve.

- Az már biztos, de az ám igazán beszélő baba lesz - nevetett Soma is.

- Tudod-e, Keresztapa, hogy mindig sír a lánybaba, nincs társa!

- Megpuszilunk, ha szerzel nekünk fiúbabát is. Ugy-e, te is akarsz olyat is, Keresztmama?

- Az biztos, - nevetett Jutka.

- Ő is kap, ígérem, hogy mokány kis fickó lesz az a baba - ígérte meg Soma.

Egész úton hasonló beszélgetéssel szórakoztatták Somát és az új keresztmamát. Így gyorsan telt az idő.

Első állomásuk Szováta volt, majd a közelében lévő Parajd. Mindenhol csak egy-két napot töltöttek. Aztán következett Borszék, Gyilkostó, Oltárkö, Pokoltonác, Tusnád, Málnás, Előpatak.

Végül elértek a szülőföldre; jött Fitos, Fotos, Martonos, hogy elérjenek a végállomásra: Agyalosra. Egy közeli rokonuk lakott ott.

Nem bért fizetett a tanyaét, csak gondozásért kapta. Csodálatos jó karban volt, körülötte a régi kert az ősi óriás fákkal. Első útjuk a domboldalba vájt kriptába vezetett, ahol még mindig állt azelőtt a két kútágasból faragott fejfa, de a kettő között már egy hasonlóra alkotott, nagy márvány síremlék. Azon a felírás: - „Azok emlékére, akik a legnagyobb örökséget hagyták fiaiknak.”

Judit akaratlanul térdre borult az emlékmű előtt és úgy rebegte:

- Apuka, Anyuska! Mit hagyatok fiatokra?

„Életet. Élni akarást. Kitartást. Szeretetet. Tudást. Hitet.”

Jutka akaratlanul utánuk ismételt minden szót, még hozzá is tette a végén:

- Mindent, ami ezen a földön igazi érték.

- Olyan példát, amelyet követni kell! - fejezte be Soma.

****VÉGE****

Nyaralás a Balatonnál. Szülők, keresztszülők, gyerekek...